

4

Bilten o evropskim integracijama parlamenta u Bosni i Hercegovini

Samit Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana u Zagrebu:
Podrška Evropske unije Zapadnom Balkanu na putu ka pridruživanju

Evropska komisija usvojila Komunikaciju o politici
proširenja Evropske unije za 2020. godinu

U Mostaru potpisana zajednička izjava o podršci Planu prioriteta za parlamente
u Bosni i Hercegovini za ubrzanje procesa evropskih integracija

Održan jedanaesti sastanak Parlamentarnog foruma
za evropske integracije Bosne i Hercegovine

Zajednička publikacija parlamenata u Bosni i Hercegovini o evropskim integracijama

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Trg BiH 1
71 000 Sarajevo
www.parlament.ba

Narodna skupština
Republike Srpske
Trg jasenovačkih žrtava 1
78 000 Banja Luka
www.narodnaskupstinars.net

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine
Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
www.parlamentfbih.gov.ba

Skupština Brčko Distrikta
Bosne i Hercegovine
Mladena Maglova 2
76 100 Brčko
www.skupstinabd.ba

Uređivački odbor

Lejla Tafro Sefić
e-mail:lejla.tafro@parlament.ba

Goran Maunaga
e-mail:goran.maunaga@parlament.ba

Elvira Habota
e-mail:elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Tatjana Lazić
e-mail:tana_lazic@yahoo.com

Andrijana Marjanović
e-mail:andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Miroslav Filipović
e-mail:miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Mihailo Simikić
e-mail:mihailosimikicasseblybrcko@gmail.com

Lektor
Ljiljana Knežević

Design/DTP:

GrafoMark, Laktaši

Broj: 4

Godina izdanja: 2021.

Poštovani,

Pred vama je četvrti broj zajedničkog Biltena o evropskim integracijama parlamenata u BiH, koji sadrži pregled aktivnosti parlamenata u BiH u vezi sa evropskim integracijama u razdoblju od januara 2020. godine do juna 2021. godine. Iako je protekli period obilježila pandemija virusa korona, a koja je uticala na sve aspekte ljudskih života, aktivnosti parlamenta u procesu evropskih integracija su nastavljene. Takođe, ovo razdoblje obilježio je Samit EU i zemalja Zapadnog Balkana u Zagrebu, usvajanje nove Komunikacije o politici proširenja EU za 2020, Evropska komisija usvojila je Mišljenje o BiH za 2020. godinu, predstavljena je i revidirana metodologija proširenja, a u Mostaru je na Konferenciji predsjednika/predsjedavajućih parlamenata u BiH potpisana zajednička izjava o podršci Planu prioriteta za parlamente u BiH za ubrzanje procesa evropskih integracija.

Nadamo se da će ovo izdanje Biltena o evropskim integracijama parlamenata u BiH biti koristan izvor informacija o svim aktivnostima u vezi sa procesom evropskih integracija.

SADRŽAJ

Samit Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana u Zagrebu: Podrška Evropske unije Zapadnom Balkanu na putu ka pridruživanju	2
Preporuka Evropskog parlamenta Savjetu Evropske unije nakon zagrebačkog samita Evropska unija – Zapadni Balkan	3
Sastanak evropskog komesara za politiku susjedstva i proširenje Evropske unije Olivera Varheljia sa tročlanim Predsjedništvom Bosne i Hercegovine u Briselu	4
Evropska komisija usvojila Komunikaciju o politici proširenja Evropske unije za 2020. godinu	4
Izveštaj Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu	5
Samit lidera Zapadnog Balkana u Sofiji	6
Evropska komisija predstavila revidiranu metodologiju proširenja	7
U Mostaru potpisana zajednička izjava o podršci Planu prioriteta za parlamente u Bosni i Hercegovini za ubrzanje procesa evropskih integracija	8
Održan 11. sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije Bosne i Hercegovine	9
Održane međuparlamentarne konferencije o evropskim integracijama, poljoprivredi, privredi i obrazovanju u okviru Tving projekta	10
Ubrzavanje procesa pridruživanja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji – jedan od ključnih prioriteta slovenačkog predsjedavanja Savjetom Evropske unije	10
Održana sjednica Savjeta Evropske unije za spoljne poslove	10
Aktivnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	11
Aktivnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine	14
Aktivnosti Narodne skupštine Republike Srpske	17
Aktivnosti Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	20
Najava događaja u vezi sa Evropskom unijom u narednom tromjesječju	22
Leksikon termina Evropske unije	23

Samit Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana u Zagrebu: podrška Evropske unije Zapadnom Balkanu na putu ka pridruživanju

Evropska perspektiva

Zagrebački samit EU i zemalja regiona Zapadnog Balkana održan je 6. maja 2020. godine u Zagrebu putem video-linka, a u okviru hrvatskog predsjedavanja Unijom. Sastanku su prisustvovali šefovi država, kako EU, predvođeni predsjednikom Evropskog vijeća Šarlom Mišelom, predsjednikom Evropske komisije Ursulom fon der Lejen, tako i regiona. Evropska unija je i ovom prilikom potvrdila svoju neupitnu podršku evropskoj perspektivi Zapadnog Balkana, te je odlučna da regionu nastavi pružati i jačati podršku u političkom, ekonomskom i socijalnom smislu.

Ovo je dokaz da je za nas Zapadni Balkan apsolutni prioritet. Zapadni Balkan pripada EU i o tome nema sumnje, poručila je šefica Komisije, te naglasila da je proširenje najuspješnija politika EU, koja je širila sigurnost, mir i perspektivu širom Evrope.

Posebna pažnja data je neophodnosti poštovanja vladavine prava u zemljama regiona.

Neophodno je nastaviti sa reformskim procesom, a ključna je borba protiv organiziranog kriminala i korupcije, vladavina prava, kao i poštovanje evropskih vrijednosti, rekao je Mišel.

Partneri sa Zapadnog Balkana ponovo su potvrdili da je evropska perspektiva njihov čvrst strateški izbor. Takođe, izrazili su svoju predanost sprovođenju reformi u cilju usklađivanja domaćih pravnih sistema s evropskim vrijednostima i načelima, prvenstveno vladavinom prava.

Regionalna saradnja

Šefovi država EU ujedno su naglasili i važnost održavanja dobrih odnosa unutar regiona, regionalne stabilnosti i međusobne

saradnje. To se prvenstveno odnosi na implementaciju bilateralnih sporazuma, uključujući Prespanski sporazum s Grčkom i Ugovor o dobrim regionalnim odnosima sa Bugarskom, kao i na pronalazak rješenja za bilateralne sporove i ulaganje dodatnih napora u pomirenje. U tom smislu, EU podstiče zemlje regiona da u potpunosti iskoriste potencijal regionalne saradnje kako bi se olakšao ekonomski oporavak nakon epidemiološke krize, uključujući intenziviranje regionalne ekonomske integracije i približavanje regiona unutrašnjem tržištu EU putem regionalnog ekonomskog prostora.

Socio-ekonomski oporavak

Učesnici Samita razmijenili su mišljenja o mogućim modalitetima u cilju savladavanja značajnih socio-ekonomskih posljedica globalne epidemiološke krize uzrokovane virusom korona. U tom kontekstu, u usvojenoj deklaraciji, EU je pozvala Evropsku komisiju da u narednom periodu predstavi snažan ekonomski i investicioni plan za region s ciljem podsticanja privrede uz istovremeno poboljšanje njihove konkurentnosti, kako bi imali priliku za što čvršćim povezivanjem, kako unutar regiona, tako i sa EU. To bi doprinijelo da se Zapadnom Balkanu omogući:

- potpuno povezivanje sa jedinstvenim tržištem EU,
- stvaranje radnih mjesta i preduzetničkih prilika,
- poboljšanje poslovnog i ulagačkog okruženja,
- podsticanje Zelenog plana na Zapadnom Balkanu i
- jačanje digitalne ekonomije i povezanosti.

Sigurnosni, migracijski i energetske izazovi

Učesnici Samita raspravljali su i o zajedničkim sigurnosnim

izazovima. Međusobno je usaglašena potreba razvoja tješnje saradnje s ciljem zaustavljanja i spriječavanja nezakonitih migracija, borbe protiv terorizma i ekstremizma, uključujući finansiranje, radikalizaciju i povratak stranih boraca, zatim borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, koja je od ključnog značaja za razvoj regije, kao i za regionalnu stabilnost i sigurnost. Takođe, bilo je riječi i o još jednom važnom globalnom pitanju, odnosno energetske sigurnosti te diverzifikaciji izvora i pravaca. Na kraju, EU je pozvala partnere iz Zapadnog Balkana na usaglašavanje svojih vanjskih politika sa principima i stajalištima vanjske politike EU, te da pruže doprinos misijama EU. U vezi s tim, u završnoj Deklaraciji se navodi da se sve zemlje regiona moraju voditi ciljevima vanjske politike EU, aludirajući na zabrinutost unutar bloka da se balkanske zemlje previše približavaju Rusiji i Kini, za koje Unija tvrdi da ne nude isti put ka prosperitetnoj demokratiji.

Kako će ovo uticati na evropski put BiH?

- BiH treba ispuniti četrnaest ključnih prioriteta EU u okviru mehanizma saradnje sa EU.
- Biće neophodno donijeti nacionalni program usvajanja pravne stečevine EU.
- Okvir parlamentarne saradnje sa EU koji je uspostavljen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju u vidu Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU i BiH moraće nastaviti sa radom kako bi pružio podršku realizaciji metodologije.
- Potrebno je više angažmana na političkom i stručnom nivou za implementaciju ekonomskih i zakonodavnih reformi koje su preduslov za napredak u procesu evropskih integracija i dobijanje statusa zemlje kandidata.

Preporuka Evropskog parlamenta Vijeću Evropske unije nakon zagrebačkog samita Evropska unija – Zapadni Balkan

Nakon Samita u Zagrebu, a u kontekstu potrebe intenziviranja i svojevrsnog preuređivanja odnosa EU i regiona Zapadnog Balkana, odnosno njegove dugoročne perspektive za članstvo u Uniji, Evropski parlament je 19. juna 2020. godine donio preporuku za Vijeće EU, u kojoj se, između ostalog, od država članica traži, odnosno iste savjetuje, da:

- podrže evropsku perspektivu zemalja Zapadnog Balkana i poboljšaju proces pristupanja uz garanciju da se njime jačaju temeljne vrijednosti i vladavina prava, uz uvjerenje da će on dovesti do održive demokratske, ekonomske i ekološke reforme i socijalne konvergencije, kao i da se njime osiguraju dobrosusjedski odnosi i regionalna saradnja kao ključni elementi proširenja;
- povećaju napore za stvaranjem političke volje među državama članicama za nastavak proširenja na Zapadni Balkan umjesto da se dopusti da unutrašnji procesi u EU budu prepreka, te da poboljšaju političke i strateške smjernice EU u pogledu cjelokupne politike u regionu;
- nastave sa proširenjem jer je to potrebno za vjerodostojnost, uspjeh i za uticaj EU u regionu i šire;
- ubrzaju proces pristupanja zemalja koje su, politički i administrativno, predane implementaciji reformi povezanih sa procesom integrisanja sa EU;
- se pobrinu za to da u poboljšanoj metodologiji punopravno članstvo u EU i dalje bude krajnji cilj, te da EU postavi predvidljivija pravila i kriterije temeljene na uslovljavanju i reverzibilnosti, i da ih primjenjuje dosljedno, čime se proces pristupanja čini dinamičnijim, te mu se revidiranom metodologijom vraća kredibilitet;
- se pobrinu za to da veći naglasak na političkoj osnovi procesa, kao što je predstavljeno u prijedlogu Komisije o revidiranoj metodologiji proširenja,

ne zamijeni evaluacije o ispunjavanju kriterija na stručnoj osnovi i da ne ometa predanost EU procesu proširenja utemeljenom na zaslugama;

- garantuju da se grupisanjem područja politika povećavaju obim i kvaliteta, te održivost reformi, čime će se omogućiti ostvarenje konkretnih rezultata u zemljama regiona, te simultani pregovori o različitim poglavljima;
- definišu jasne, transparentne i dosljedne kriterijume za pristupanje, kao i da tokom cijelog procesa pružaju stalnu političku i tehničku podršku, uključujući i to da parlamenti osiguraju svoju ulogu nezavisnog nadzora, te da poboljšaju metode mjerenja napretka/ učinka na terenu, time osiguravajući da se svaka država regiona ocjenjuje prema načelu vlastitih zasluga;
- povećaju političke i ekonomske podsticaje i podršku za zemlje Zapadnog Balkana i poboljšaju usklađenost između procesa proširenja i političkih inicijativa u EU putem godišnjih regionalnih sastanaka na marginama Evropskog vijeća sa šefovima zemalja Zapadnog Balkana, čime će se postići redovno učestvovanje predstavnika regiona na sastancima Evropskog vijeća, zatim u radnim grupama Političkog i sigurnosnog odbora te komisije;
- daju garancije da se ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan pretežno ne finansira iz postojećih fondova IPA-e, kako bi se finansijska sredstva mogla namijeniti drugim važnim politikama i programima, te da taj plan potpuno usklade sa Evropskim zelenim planom, a posebno u pogledu dekarbonizacije;
- daju prednost Zapadnom Balkanu u novoj Garanciji za vanjsko djelovanje i Evropskom fondu za održivi razvoj (EFOR+) u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu saradnju, zatim da osiguraju dvostruko povećanje nepovratnih sredstava koja se dodjeljuju putem Okvira za ulaganja na Zapadnom

Balkanu radi podrške razvoju privatnog sektora, povezanosti, digitalizaciji, Zelenom planu i socijalnim ulaganjima, kao i da značajno povećaju finansijske garancije kojima se podupire javno i privatno ulaganje u regiju putem Garantnog instrumenta;

- insistiraju na poštovanju i potpunoj implementaciji presuda nacionalnih i međunarodnih sudova, uključujući presude ustavnih sudova i svih presuda

Evropskog suda za ljudska prava, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY) i njegovog nasljednika Međunarodnog preostalog mehanizma za kaznene sudove (IRMCT), te Posebnog suda za ratne zločine na Kosovu (SC) i Kancelarije posebnog tužioca (SPO), kao i preporuke nadzornih tijela Vijeća Evrope, uključujući i Evropsku komisiju protiv rasizma i netolerancije (ECRI).

Sastanak evropskog komesara za politiku susjedstva i proširenje Evropske unije Olivera Varheljia sa tročlanim Predsjedništvom Bosne i Hercegovine u Briselu

Sastanak evropskog komesara za politiku susjedstva i proširenje EU Olivera Varheljia sa tročlanim Predsjedništvom BiH (Šefik Džaferović, Milorad Dodik i Željko Komšić) održan je 30. septembra 2020. godine u Briselu.

Po završetku sastanka Varhelji je rekao da je imao obećavajuću raspravu sa članovima Predsjedništva BiH, te pozdravio njihovu posvećenost sprovođenju prioriteta Evropske komisije koje zemlja treba da ispuni da bi dobila zvaničan status kandidata za članstvo u EU.

Obećavajuća diskusija sa Predsjedništvom BiH Šefikom Džaferovićem, Miloradom Dodikom i Željkom Komšićem danas je u Briselu. Pozdravljam njihovu posvećenost da odlučno sprovode četrnaest ključnih prioriteta¹, tako da BiH brzo napreduje ka statusu kandidata. Računam na to da će ih isporučiti, napisao je Varhelji.

Pored spomenutog sastanka, za vrijeme posjete Briselu, članovi Predsjedništva takođe

su se sastali i sa predsjednikom Evropskog parlamenta Davidom Sasolijem (David Sassoli) i visokim predstavnikom EU za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i potpredsjednikom Evropske komisije Žozepom Borelom (Josep Borell) kako bi razgovarali o napretku BiH u procesu evropskih integracija.

Evropska komisija usvojila Komunikaciju o politici proširenja Evropske unije za 2020. godinu

Evropska komisija je, 6. oktobra 2020. godine, usvojila Komunikaciju o politici proširenja EU za 2020. godinu. U sveobuhvatnom dokumentu obrađene su pojedinačno sve zemlje regiona, s aspekta proširenja, te date opšte smjernice tog procesa, odnosno identifikovana najznačajnija dostignuća. U narednim rečenicama dat je opći presjek dokumenta.

Sprovođenje Strategije za Zapadni Balkan i prioriteta pitanja/agende sa Samita u Sofiji, u maju 2018. godine, nastavljeno je u periodu od 2019. do 2020. Ovi dokumenti predviđaju akcije u šest vodećih prioriteta oblasti: vladavina zakona, migracije i sigurnost, socijalno-ekonomski razvoj, povezanost, digitalna agenda i dobrosusjedski odnosi. Sprovođenje ovih prioriteta odvijalo se kroz pojačani politički angažman, pooštavanje operativnih veza

¹ U maju 2019. godine, Evropska komisija usvojila je Mišljenje o aplikaciji za članstvo BiH u EU u kojem je utvrdila četrnaest ključnih prioriteta koje zemlja mora da ispuni kako bi dobila preporuku za početak pregovora o članstvu sa EU.

između Zapadnog Balkana i EU i njegovih agencija, pružanje šireg pristupa finansijama i tehničkoj pomoći, kao i preusmjeravanje finansijske pomoći EU u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), što je samo u 2019. godini iznosilo oko 1,1 milijardu evra. Nakon Prvog Samita EU i Zapadnog Balkana u 15 godina, u Sofiji u maju 2018. godine, 2019. godine zabilježen je dalji politički angažman sa regionom na Samitu berlinskog procesa u Poznanju u Poljskoj i na čak 12 ministarskih sastanaka posvećenih jačanju regionalne saradnje i izgradnji bližih veza sa EU u prioritetnim oblastima. Zagrebački samit EU – Zapadni Balkan, održan 6. maja 2020. godine, usredsredio se na unapređenje regionalne saradnje i podrške EU u kontekstu krize izazvane pandemijom. Ovo kontinuirano angažovanje dovelo je do napretka u svim vodećim inicijativama i do završetka više od dvije trećine planiranih akcija.

- Glavna inicijativa 1 – Jačanje podrške vladavini prava fokusira se na tri cilja: bolje praćenje reforme pravosuđa, usmjerenija tehnička pomoć u sprovođenju zakona i jačanje podrške osnovnim pravima, uključujući rodnu ravnopravnost, civilno društvo, demokratski aktivizam i nezavisne medije. Ministarski forum za pravdu i unutrašnje poslove Zapadnog Balkana u Skoplju, u novembru 2019. godine, bio je važna prekretnica u ovoj oblasti, posebno u pogledu daljeg jačanja saradnje sa agencijama EU za pravosuđe i unutrašnje poslove (JHA) i angažovanja na sigurnosti, borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, kao i reforme pravosudnog sistema.
- Glavna inicijativa 2 – Jačanje angažmana na sigurnosnim pitanjima i pitanjima migracija podrazumijeva saradnju sa regionom radi suočavanja sa zajedničkim prijetnjama sigurnosti, uključujući terorizam, nasilni ekstremizam, radikalizaciju, organizirani kriminal, trgovinu ljudima i vatrenim oružjem, hibridne prijetnje, kao i izgradnju sposobnosti partnera da se nose sa izazovima vezanim za migracije i sigurnost. Ovaj pravac aktivnosti podržali su ministarski sastanci u Poznanju u julu 2020 i u Skoplju u novembru 2019. godine, koji su bili važni za bližu saradnju u oblasti sigurnosti, migracija, malokalibarskog i lakog naoružanja i zajedničkih antiterorističkih mjera.
- Glavna inicijativa 3 – Podrška društveno-ekonomskom razvoju fokusira se na podsticanje napretka u primjeni Regionalnog ekonomskog prostora (REA), prilagođavanje postojećih investicionih okvira za podsticanje investicija u regionu, stratešku upotrebu programa ekonomskih

reformi i podršku obrazovanju, tržištu rada i socijalne reforme. Sastanak ministara privrede u Poznanju, u julu 2020, bio je važna prekretnica u ovoj prioritetnoj oblasti, posebno primjena REA i inicijative u oblasti stručnog osposobljavanja, mobilnosti učenika i priznavanja kvalifikacija. Prvi ministarski sastanak EU i Zapadnog Balkana o zapošljavanju i socijalnim pitanjima odražavao je značaj nove ojačane socijalne dimenzije na Zapadnom Balkanu, sa povećanim fokusom na zapošljavanje i socijalne reforme. Tokom 2019. godine, takođe je održan Osmi godišnji sastanak Platforme za obrazovanje i obuku Zapadnog Balkana na ministarskom nivou u Beogradu.

- Glavna inicijativa 4 – Povećanje povezanosti fokusira se na razvoj saobraćajnih i energetske veza u regionu kako bi se olakšala trgovina i podstakao ekonomski rast. Akcije predviđene ovom inicijativom su planiranje putem ulaganja u infrastrukturu, kao i stvaranje odgovarajućeg regulatornog okruženja za regionalnu integraciju tržišta. Na sastanku ministara energetike i zaštite životne sredine u Podgorici, u februaru 2019, usvojena je Deklaracija o tranziciji čiste energije kod svih šest zapadnobalkanskih partnera. Potom je nadograđen na samitu u Poznanju, gdje su se partneri složili da vode ambicioznu Zelenu agendu za region, koja sada prati Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan.
- Glavna inicijativa 5 – Digitalna agenda za Zapadni Balkan fokusira se na izgradnju digitalne ekonomije i društva u regionu. Od svog pokretanja 2018. godine, EU je otvorila pristup partnerima sa Zapadnog Balkana evropskim digitalnim forumima i grupama. Partneri su posmatrači u Evropskoj grupi regulatora za audiovizuelne medijske usluge, Grupi na visokom nivou za jedinstveno digitalno tržište i Tijelu evropskih regulatora za elektronske komunikacije. U toku su naponi da se oni povežu sa radom Evropske agencije za sigurnost informacija (ENISA).

Komisija namjerava da nastavi da nadograđuje gore navedena dostignuća kako bi u potpunosti ispunila obaveze iz Strategije za Zapadni Balkan. Tamo gde je to prikladno, oni će se dalje razviti u akcije prema Paktu za ekonomski i investicioni razvoj 2020. godine. Stalno angažovanje i konstruktivna regionalna saradnja partnera sa Zapadnog Balkana, kao i država članica i drugih međunarodnih institucija biće od suštinskog značaja za postizanje ovih ambicioznih ciljeva regionalne saradnje.

Izveštaj Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2020. godinu

U Izveštaju EU o napretku BiH za 2020. godinu Evropska komisija ustanovila je niz propusta u funkcionisanju institucija BiH, vladavini prava, borbi protiv korupcije, slobodi izražavanja i upravljanju migracijama.

Neki od najvažnijih nalaza Komisije su sljedeći:

- Konstatuje se da je Parlamentarna skupština BiH bila blokirana iz političkih razloga, što je rezultovalo kašnjenjem u donošenju zakona, a Vijeće ministara BiH funkcionisao u tehničkom mandatu sve do imenovanja novog saziva, formiranog tek u decembru prošle godine, 14 mjeseci nakon općih izbora.
- Ustav BiH i dalje krši Evropsku konvenciju o ljudskim pravima u predmetima Sejdić-Finci i sličnim slučajevima.

- Nije postignut napredak u poboljšanju Izbornog zakona u skladu sa evropskim standardima i osiguravanju transparentnosti finansiranja političkih stranaka.
- Nije postignut napredak u osiguravanju povoljnog okruženja za civilno društvo. Značajne i sistematske konsultacije sa civilnim društvom preostaju da se utvrde;
- BiH je u ranoj fazi reforme javne uprave (PAR) i nije došlo do napretka u osiguravanju profesionalne i depolitizovane državne službe i koordinisanog pristupa u kreiranju politika širom zemlje.
- Političko tijelo koje upravlja koordinacijom reforme javne uprave još nije uspostavljeno. Da bi se zagarantovala profesionalna državna služba, postupci ove službe moraju se

zasnivati na principima zasluga i bez političkog uplitanja.

- BiH je u ranoj fazi planiranja u oblasti pravosuđa. Tokom izvještajnog perioda nije postignut napredak u ovoj oblasti. Nisu preduzete odgovarajuće mjere za rješavanje nalaza izvještaja stručnjaka o pitanjima vladavine prava.
  - BiH je u ranoj fazi i kada je u pitanju suzbijanje i borba protiv korupcije i organiziranog kriminala.
  - Nije postignut napredak u pronalaženju ključnih prioriteta iz mišljenja i preporuka za 2019. godinu u ovoj oblasti, kao i nalaza stručnog izvještaja o pitanjima vladavine prava.
  - Korupcija je i dalje rasprostranjena i direktno utiče na svakodnevni život građana. Postoje sistemski nedostaci u operativnoj saradnji agencija za sprovođenje zakona i vrlo ograničena razmjena obavještajnih podataka. Finansijske istrage i zaplijena imovine uglavnom su neučinkovite.
  - Kontakt sa Europolom još nije operativan. Nisu preduzeti koraci za uspostavljanje saradnje sa Eurožastom.
- Zemlja mora poboljšati svoj kapacitet i nastaviti s naporom borbom protiv terorizma i trgovine drogom.
  - Izazovi ostaju u pogledu slobode okupljanja, posebno u Republici Srpskoj.
  - Potrebne su značajne reforme kako bi se osiguralo da svi građani mogu ostvariti svoja politička prava i kako bi se prevazišla praksa dvije škole pod jednim krovom i osiguralo inkluzivno i kvalitetno obrazovanje za sve.
  - Nije postignut napredak u garantovanju slobode izražavanja medija i zaštiti novinara osiguravanjem odgovarajućeg sudskog praćenja slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima i medijskim radnicima i osiguravanja finansijske održivosti javnog RTV sistema.
  - Apeluje se na vlasti u zemlji da hitno preduzmu sve potrebne mjere za sprječavanje razvoja humanitarne krize, a u vezi sa kampovima za strane migrante.

Samit lidera Zapadnog Balkana u Sofiji

Samit u Sofiji održan je 10. novembra 2020. godine. Organizovan je u okviru Berlinskog procesa, zajednički od strana Bugarske i Sjeverne Makedonije, uz prisustvo više država članica i institucija EU, pored šefova država regiona Zapadnog Balkana.

Evropska komisija je i ovom prilikom pozdravila opredjeljenje lidera Zapadnog Balkana za dalje jačanje regionalne saradnje s ciljem napretka na evropskom putu. Pozitivan odgovor regiona na Ekonomski i investicioni plan, opredjeljenje za bolju povezanost i podršku ključnim inicijativama, poput uspostavljanja zajedničkog regionalnog tržišta, pokretanja Zelenog plana za Zapadni Balkan te dalja podrška integraciji Roma pomoći će ubrzanju oporavka nakon pandemije podsticanjem održivog ekonomskog rasta.

Uoči Samita, predsjednik Evropske komisije, Ursula von der Lejen izjavila je: Zapadni Balkan je apsolutni prioritet moje komisije od mog prvog dana. Budućnost regiona je u EU. Ova, 2020, bila je godina izazova, ali smo čvrsto stajali jedni uz druge. Naš nedavno usvojeni Ekonomski i investicioni plan ubrzaće ekonomski razvoj Zapadnog Balkana, učvrstiti povezivanje sa EU, podržati sprovođenje temeljnih reformi i približiti region jedinstvenom tržištu Unije. Plan može pomoći da promijenite živote i svakodnevicu vaših građana, te poslovanje u regionu u narednih pet godina.

U sličnom tonu izrazio se i visoki predstavnik za vanjsku i sigurnosnu politiku EU i potpredsjednik Evropske komisije Žozep Borel: Drago mi je kad vidim da lideri Zapadnog Balkana prihvataju ključnu ulogu regionalne saradnje, važne za pomirenje, jednako koliko i za ekonomski oporavak. Ne smijemo zaboraviti da oporavak mora biti održiv i socijalno pravedan. Zbog toga su Ekonomski i investicioni plan i Zelena agenda za Zapadni Balkan usmjereni na moderne i zelene investicije, sa naglaskom na ljude. Istovremeno, to znači da investicije moraju pratiti temeljne reforme potrebne na evropskom putu.

Inicijative podržane u Sofiji nadovezuju se na obaveze koje je

region prethodno preuzeo na samitu EU i Zapadnog Balkana u Zagrebu, u maju iste godine, a one će se podržati kroz Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan koji je Evropska komisija usvojila 6. oktobra 2020. godine. Cilj ovog plana je mobilizirati do devet milijardi evra bespovratnih sredstava Unije kako bi se ubrzao socio-ekonomski oporavak regiona od pandemije izazvane virusom korona, te ekonomska integracija. Nadalje, predviđa se novi Garancijski instrument za Zapadni Balkan, sa potencijalom za privlačenje investicija vrijednosti do 20 milijardi evra.

Lideri na samitu pozdravili su i novi paket povezivanja za 2020. godinu, u okviru kojeg je šest projekata iz oblasti održivog transporta i čiste energije, koje je Komisija predstavila kao dio Investicijskog okvira za Zapadni Balkan. Ovaj paket predstavlja prvi korak ka realizaciji vodećih projekata Ekonomskog i investicionog plana, dok istovremeno predstavlja ispunjeno obećanje Unije iz 2015. godinu o iznosu od milijardu evra podrške za povezivanje u regionu. Lideri Zapadnog Balkana pozdravili su Plan i obavezali se na sprovođenje reformi neophodnih za postizanje njegovih ambicioznih ciljeva. U navedenom smislu,

Žozep Borelj i evropski komesar za proširenje Oliver Varhelji pozdravili su odluku o akcionom planu za formiranje zajedničkog tržišta među zemljama Zapadnog Balkana. Borelj je naglasio da je evropsko zajedničko tržište jedno od najvažnijih bogatstava EU. Istakao je da je impresioniran naporima lidera regiona na stvaranju zajedničkog tržišta za Zapadni Balkan, kako bi se oslobodio ekonomski potencijal regiona i taj prostor učinio ekonomski sposobnim za pridruživanje EU. Takođe, istakao je da oporavak mora biti održiv i socijalno pravedan, te poručio zemljama regiona da moraju nastaviti sa reformama koje su neophodne za napredak u evropskim integracijama.

Investicije moraju biti potkrepljene temeljnim reformama koje su potrebne na evropskom putu. Svaki partner u regionu zna šta treba učiniti, podvukao je Borelj.

U sličnom tonu, Varhelji je ocijenio presudnim dogovor o akcionom planu za razvoj zajedničkog regionalnog tržišta koji će osigurati nesmetan promet robe, usluga, ljudi i kapitala.

Zajedničko regionalno tržište povećaće atraktivnost i konkurentnost regiona i pomoći će mu da se pretvori u investiciono čvorište, zanimljivo i za globalne investitore koji žele da smanje udaljenost do tržišta EU, naglasio je Varhelji.

S druge strane, Merkel je čestitala liderima regiona na dogovoru

o Zelenoj agendi, te u vezi s tim istakla važnost daljeg razvoja regionalne saradnje, kao i u oblasti naučnog i visokotehnološkog razvoja.

To pokazuje da smo svi zainteresovani za izgradnju ekonomije koja je sposobna za prelazak ka ekonomiji bez emisije ugljen-dioksida. Nemojmo zaboraviti da, uprkos izazovu koji nosi pandemija, klimatske promjene ostaju veliki problem“, rekla je Merkel.

Takođe, izrazila je nadu da će se proces pomirenja na Zapadnom Balkanu nastaviti. Između ostalog, navela je kao veoma dobar znak činjenicu da je Regionalna kancelarija za saradnju mladih (RYCO), uspostavljena u okviru Berlinskog procesa, već omogućila da se sastane 8.500 mladih ljudi iz regiona.

Na Samitu je bilo riječi i o nekim novim inicijativama poput regionalnog sporazuma za putovanje sa ličnom kartom, proširenja zelenih koridora na Zapadnom Balkanu ka zemljama EU, kao i regionalnog zdravstvenog odgovora na pandemiju, što pokazuje da ova politička platform zaista doprinosi konkretnim rezultatima u mnogim sferama, olakšavajući protok ljudi, roba, usluga i kapitala, odnosno razvoju i jačanju jedinstvenog evropskog ekonomskog prostora.

Evropska komisija predstavila revidiranu metodologiju proširenja

Revidirana metodologija procesa proširenja EU sačinjena je, prvenstveno, na inicijativu Francuske, a nakon usaglašavanja unutar institucija EU predstavljena je 5. februara 2021. godine u Briselu od strane evropskog komesara za proširenje Olivera Varheljija. Nova metodologija omogućuje Evropskoj komisiji da zaustavi pristupne pregovore u nekom momentu ili ih čak vrati na početak u slučajevima kada se utvrdi da zemlje kandidati za članstvo ne ulažu dovoljno napora ili ne pokazuju volju za napredovanjem u bilo kojoj oblasti u okviru pristupnog procesa. Drugim riječima, državama članicama EU data su veća ovlašćenja da iniciraju suspenziju pristupnih pregovora. Odlučeno je da se nova metodologija neće primjenjivati na Srbiju i Crnu Goru, ali ostaje otvorena mogućnost da se i ove dvije države obuhvate novim pristupom, ukoliko one same s tim budu saglasne.

Između ostalog, u novoj metodologiji naglašeno je sljedeće: Iako napredak u reformama treba podsticati i opipljivije nagradivati, jednako tako postoji potreba i za odlučnijim mjerama koje bi proporcionalno sankcionisale svaku ozbiljnu ili dugotrajnu stagnaciju ili čak zaostajanje u provođenju reformi i ispunjavanju zahtjeva procesa pristupanja.

Akcenti iz novog dokumenta

Nova metodologija predviđa tematsku podjelu dosadašnjih preko trideset poglavlja na šest klastera koji objedinjuju tematski srodne teme: (1) vladavinu prava, (2) tržište, (3) ekonomiju, (4) zelenu agendu i povezivanje, (5) poljoprivredu i resurse i (6) vanjske odnose. Pregovori o svakom klasteru biće otvoreni u cjelini, nakon ispunjavanja određenih kriterijuma, a ne na osnovu pojedinačnih poglavlja, kao što je to bio slučaj do sada. Pregovori o osnovama biće otvoreni prvi, a poslednji zatvoreni, dok će ostvareni napredak u njima odrediti ukupan tempo pregovora. Vremenski okvir između otvaranja klastera i zatvaranja pojedinih poglavlja treba da bude ograničen, po mogućnosti, u trajanju od oko godinu dana, i u potpunosti da zavisi od nivoa ostvarenog napretka u procesu ispunjavanja reformi. Što je već napomenuto, novina je i mogućnost stagnacije ili preokreta u okviru pregovaračkog procesa, što bi trebalo da bude saopšteno u godišnjoj procjeni Evropske komisije. U tom smislu, ostavlja se mogućnost i državama članicama EU da daju svoj doprinos ovom procesu tako što će Komisiji dojavljivati kada smatraju da je došlo do stagnacije ili ozbiljnog zaostajanja u procesu reformi. Između ostalog:

- Omogućiće se državama članicama EU da odluče o ne održavanju pregovora oko određenih oblasti, ili u najozbiljnijim slučajevima, obustave u cjelini.
- Već zatvorena poglavlja mogu se ponovo otvoriti i resetovati ako se ukaže potreba da neke probleme treba preispitati.
- Obim i intenzitet finansiranja od strane EU može biti izmijenjen u smislu da bude umanjen, uz izuzetak pružanja podrške jačanju civilnog društva.
- Prednosti bliže integracije, kao na primjer, pristup programima EU ili jednostrane koncesije za pristup tržištu mogu se zaustaviti ili povući.

Evropska komisija, takođe, predlaže da se povećaju mogućnosti za politički dijalog na visokom nivou putem redovnih samita EU – Zapadni Balkan, kao i putem intenziviranja ministarskih kontakata. U vezi sa tim, štaviše, dokument predviđa da bi se države članice trebalo sistematičnije uključiti u praćenje i reviziju čitavog procesa. Sva tijela uključena u proces implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju biće više usredsređena na ključna politička pitanja i reforme, dok će međuvladine konferencije pružiti snažnije političko vođenje pregovora.

Predviđeni podsticaji

Novi okvir uslovljavanja neće proći bez adekvatne nagrade za uložene napore zemalja kandidatkinja za članstvo.

Ako zemlje u dovoljnoj mjeri predu na reformske prioritete dogovorene u pregovorima, to bi trebalo da dovede do bliže integracije zemlje sa EU, radu na ubrzanju integraciji i 'postupnom uvođenju' u pojedinačne politike EU, tržišta i programe EU, uz osiguravanje ravnopravnih uslova.

Tako će Evropska komisija insistirati na jasnim uslovima od samog početka. U dokumentu se takođe naglašava da je važno da zemlje kandidatkinje poznaju referentne vrijednosti na osnovu kojih će se mjeriti njihov učinak, i da države članice EU dijele jasno razumijevanje šta se tačno traži od kandidata. Predviđena su i povećana finansijska sredstva i investicije, što uključuje i reforme za bližu saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama u cilju pružanja ove podrške.

U Mostaru potpisana zajednička izjava o podršci Planu prioriteta za parlamente u Bosni i Hercegovini za ubrzanje procesa evropskih integracija

U okviru Tvinging projekta pod nazivom Podrška parlamentima u BiH u poslovima evropskih integracija koji finansira Evropska komisija, 5. februara 2021. godine u Mostaru, održana je Konferencija predsjednika/predsjedavajućih parlamenata u BiH.

Konferenciji su prisustvovali Borjana Krišto, predsjedavajuća Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i Denis Zvizdić, drugi zamjenik predsjedavajuće, Bakir Izetbegović i Dragan Čović, zamjenici predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Mirsad Zaimović, predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i Mladen Bošković, zamjenik predsjedavajućeg, Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta FBiH, Denis Šulić i Milan Petković, potpredsjednici Narodne skupštine Republike Srpske, Siniša Milić, predsjedavajući Skupštine Brčko distrikta, zatim šef Delegacije EU u BiH nj. e. ambasador Johan Satler, kao i predstavnici parlamenata Mađarske, Hrvatske i Austrije, u svojstvu implementatora projekta.

Ističući u svom obraćanju ulogu parlamenata u BiH kao ključnu u procesu evropskih integracija BiH, ambasador Satler podvukao je da isti imaju ogromnu ulogu u implementaciji pravne stečevine EU. Po njemu, ovaj projekat predstavlja odličan alat za prenošenje najboljih praksi iz parlamenata država članica EU. Pozdravio je napredak koji je BiH ostvarila u procesu evropskih integracija, te upozorio na sporost u donošenju reformskih zakona kojima se ispunjavaju prioriteti iz Mišljenja Evropske komisije, posebno Zakona o javnim nabavkama, Zakona o sukobu interesa i Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću. U vezi s tim, pozvao je najviše funkcionere parlamenata u BiH da 2021. godinu iskoriste za sprovođenje neophodnih reformi, te obećao da će EU nastaviti pružati punu podršku i pomoć BiH.

Na Konferenciji je potpisana Zajednička izjava o podršci Planu prioriteta za parlamente u BiH. Ista je pripremljena u okviru pomenutog projekta s ciljem pružanja doprinosa sprovođenju četrnaest prioriteta navedenih u Mišljenju o zahtjevu BiH za članstvo u EU, a u kontekstu potrebe ubrzanja procesa evropskih integracija zemlje.

Plan prioriteta za parlamente, kao novi strateški dokument, usmjeren je na osnovne sveobuhvatne zadatke u ključnim oblastima funkcionisanja parlamenata u BiH, kako bi isti bili u stanju pružati strateške smjernice u procesu evropskih integracija. Na taj način, ovim planom želi se doprinijeti blagovremenoj i učinkovitoj pripremi parlamenata za suočavanje s nadolazećim izazovima, a naročito u kontekstu dobijanja statusa kandidata za članstvo i otvaranja pregovora, što je stvarni cilj. Ovaj dokument usmjeren je na sljedeće ključne oblasti parlamentarnog funkcinisanja:

- osiguravanje adekvatnog funkcionisanja Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Parlamenta BiH i Evropskog parlamenta;
- osiguravanje adekvatnog funkcionisanja mehanizma saradnje za parlamente u BiH u kontekstu evropskih integracija, kako bi se omogućile stalna politička i administrativna koordinacija i razmjena informacija kroz ponovno pokretanje i jačanje saradnje na nivou Konferencije predsjednika/predsjedavajućih, Parlamentarnog foruma za evropske integracije i drugih ad hok foruma, zatim saradnje između sektorskih odbora i saradnje na administrativnom nivou;
- osiguravanje učinkovite aktivnosti nadzora nad radom vlada u oblasti evropskih integracija;
- unapređenje parlamentarnog postupka usklađivanja zakonodavstva;
- unapređenje uloge parlamenata u BiH u podizanju svijesti javnosti o procesu evropskih integracija;
- jačanje saradnje sa organizacijama civilnog društva i drugim stranama zainteresovanim za teme u vezi sa procesom evropskih integracija;
- unapređenje općeg administrativnog okvira kako bi parlamenti u BiH mogli učinkovito izvršavati zadatke u procesu evropskih integracija.

Održan jedanaesti sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije Bosne i Hercegovine

Jedanaesti sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH – zajedničkog konsultativnog tijela odbora/komisija za evropske integracije parlamenata u BiH, održan je u ponedjeljak, 22. februara 2021. godine, u zgradi Narodne skupštine Republike Srpske u Banjoj Luci. Sastanku su, između ostalih, prisustvovali: Nikola Lovrinović, predsjednik Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH, Igor Crnadak, predsjednik Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske, Marijan Klajić, član Komisije za evropske integracije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Slađan Ilić i Izmir Hadžić, članovi Komisije za evropske integracije Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, Uroš Vojnović, predsjedavajući Komisije za evropske integracije Brčko distrikta, te predstavnici kantonalnih skupština (Čazim Huskić, predsjedavajući Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, Josip Klasina, predsjedavajući Srednjobosanskog kantona, Šerif Špago, predsjedavajući Skupštine Hercegovačko-neretvanskog kantona i Ivan Jelčić, predsjednik Skupštine Županije Zapadnohercegovačke. Od pozvanih gostiju, istom su takođe prisustvovali predstavnici Delegacije EU u BiH, koju je predvodio nj. e. ambasador Johan Satler, šef Delegacije EU u BiH i specijalni predstavnik EU za BiH, a u čijoj pratnji su takođe bili Stefano Donati, šef Kancelarije Delegacije EU u Banjoj Luci i Krasimir Nikolov, šef Odjela za informisanje, ekonomiju i politiku, kao i predstavnici Tvining projekta namijenjenog modernizaciji parlamentarnih struktura i kapaciteta u kontekstu evropskih integracija BiH. Pored pomenutih, sastanku su, takođe, prisustvovali i predstavnici Sekretarijata Parlamentarnog foruma, kao i parlamentarnih službi za odnose sa javnošću/medijima.

Kratak osvrt na novu metodologiju politike proširenja EU i prezentovanje ključnih stavki iz novog izvještaja o napretku BiH u procesu evropskih integracija, kao i prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije o aplikaciji BiH za članstvo u EU dao je šef Delegacije i specijalni predstavnik EU u BiH nj. e.. ambasador Johan Satler. Između ostalog, naglasio je da je da naredni korak u procesu integrisanja zahtjev za kandidatski status, ali da mu prethodi ispunjavanje određenih uslova. Kao ključne uslove naglasio je vladavinu prava, demokratiju i funkcionalnost. Satler je, takođe, rekao da se očekuje usvajanje tri ključna zakona koji su preduslov za drugu tranšu makrofinansijske pomoći EU, a to su: zakon o sukobu interesa, zakon o javnim nabavkama i zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću. On je dodao i da su pitanja na kojima insistira EU reforma javne uprave i socio-ekonomske reforme. Naglasio je i da je godina pred nama prva godina za otvaranje težih pitanja, kao što je reforma izbornog zakona i ustavne promjene, te dodao da su sve zemlje na putu ka EU morale da prilagode i izmijene neke odredbe svojih ustava. Pored navedenog, a u odsustvu predstavnika Direkcije za evropske integracije BiH, ambasador Satler se takođe dotakao i Programa integrisanja BiH u EU, kao jednog od ključnih dokumenata koje BiH treba da usvoji u okviru pomenutog procesa.

Izveštaj predsjednika/predsjedavajućih odbora/komisija za evropske integracije o aktivnostima u matičnim parlamentima u periodu između dva sastanka podnijeli su predsjednici, odnosno predstavnici radnih tijela nadležnih za pitanja evropskih integracija. Dali su kratak osvrt na rad i aktivnosti dotičnih radnih tijela. Kao najvažnije realizovane i/ili planirane aktivnosti naglasili su: praćenje usklađenosti domaćeg pravnog sistema sa EU (Acquis) zatim organizaciju okruglih stolova na teme promocije evropskih integracija u javnosti i dostupnih EU fondova, kao i ljudskih prava, odnosno borbe protiv svih vidova govora mržnje, saradnju sa organizacijama civilnog društva, studentske posjete partnerima iz BiH i regiona, kao i učešće u Tvining projektu ko-

jeg finansira Evropska komisija.

Po završetku sastanka, predsjednici/predsjedavajući odbora/komisija za evropske integracije, odnosno njihovi predstavnici, kao i ostali prisutni usaglasili su Zajedničku izjavu kojom:

1. Pozivaju na dodatno intenziviranje aktivnosti od strane nadležnih institucija u BiH s ciljem što skorije realizacije četrnaest prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije na kandidaturu BiH za članstvo u EU, kao preduslova za sticanje statusa kandidata za članstvo u Uniji. U vezi s tim, pozdravljaju dosadašnje ostvarene rezultate na izradi sveobuhvatnog nacionalnog programa integrisanja, kao i funkcionisanje mehanizma koordinacije, odnosno zajednički rad i trud svih nivoa vlasti u zemlji na realizaciji zadanih ciljeva.
2. Pozdravljaju aktivan angažman Delegacije EU u BiH i Specijalnog predstavnika EU u BiH na ohrabivanju i podsticanju vlasti na svim nivoima u zemlji u realizaciji zadanih ciljeva u kontekstu procesa evropskih integracija BiH.
3. Pozdravljaju inicijativu Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske da u saradnji sa Parlamentom Federacije BiH, a uz podršku Misije OEBS-a u BiH, i u narednom periodu nastavi/e sa organizovanjem serije okruglih stolova i/ili konferencija na temu borbe protiv govora mržnje na međuvjerskoj i/ili međuetničkoj osnovi u općinama i/ili gradovima u neposrednoj blizini međuentitetske linije razgraničenja, ili drugdje gdje je registrovano postojanje takvih slučajeva.
4. Svjesni potrebe jačanja uloge parlamenata u procesu evropskih integracija BiH, a imajući u vidu nedovoljno praktkovanje nadzorne uloge istih nad organima izvršne vlasti, pozivaju sve članove parlamenata u BiH na svim nivoima da se intenzivnije angažuju u nadzoru implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
5. Imajući u vidu potrebu jačanja stručnih kapaciteta parlamentaraca, a posebno parlamentarnog osoblja u procesu evropskih integracija, pozdravljaju značaj Tvining projekta Osnaživanje i nastavak podrške parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima evropskih integracija, čija je implementacija u parlamentima u BiH trenutno u toku.
6. Pozivaju na intenziviranje aktivnosti s ciljem što uspješnije realizacije dostupnih pretpristupnih fondova EU. U tom smislu, posebno naglašavaju važnost kandidovanja što većeg broja projekata koji se odnose na prekograničnu saradnju, čime se osim konkretnih benefita za strane učesnice u projektima, u širem smislu, takođe, poboljšava i regionalna saradnja u regionu Zapadnog Balkana, koja svakako predstavlja jedan od osnovnih kriterijuma za mjerenje učinka zemlje u procesu evropskih integracija.

7. Pozdravljaju značaj izdavanja Biltena o evropskim integracijama parlamenata u Bosni i Hercegovini i u vezi sa tim izražavaju podršku Narodnoj skupštini Republike Srpske kao domaćinu u izradi po redu četvrtog broja Biltena.
8. Pozivaju sve odbore/komisije koje se bave evropskim integracijama da za svaku narednu sjednicu dostave pisanu informaciju o svom radu.
9. Podržavaju mogućnost da sjednicama Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje prisustvuju članovi Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH, u svojstvu gosta.

Na prijedlog predstavnika Komisije za evropske integracije Brčko distrikta, dogovoreno je da sljedeći sastanak Parlamentarnog foruma bude održan u Brčkom.

ODRŽANA SJEDNICA VIJEĆA EVROPSKE UNIJE ZA VANJSKE POSLOVE

Sjednica Vijeća Evropske unije za vanjske poslove, održana je 10. maja 2021. godine i na njoj je bilo riječi i o Zapadnom Balkanu. Članovi vijeća (ministri) su još jednom potvrdili evropsku perspektivu Zapadnog Balkana i njegovu geostratešku važnost za EU. *Naša predanost Zapadnom Balkanu treba biti vrlo vidljiva i u tom pogledu ne bismo trebali ostaviti nikakav prostor za sumnju*, istakao je visoki predstavnik za vanjsku politiku i sigurnost Jozep Borelj. Takođe, ministri su pozvali sve države regiona na ubrzanje reformi značajnih za proces evropskih integracija

Održane međuparlamentarne konferencije o evropskim integracijama, poljoprivredi, privredi i obrazovanju u okviru Tvinging projekta

U okviru Tvinging projekta Podrška Evropske unije parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima evropskih integracija u februaru i martu 2021. godine održane su tri međuparlamentarne konferencije radnih tijela parlamenata u BiH i parlamenata država koje sprovode Tvinging projekat iz Mađarske, Austrije i Hrvatske na teme evropskih integracija, poljoprivrede i privrede.

Učesnici Međuparlamentarne konferencije o evropskim integracijama razgovarali su, pored ostalog, o Izvještaju o BiH za 2020. godinu, ispunjavanju četrnaest prioriteta za dobijanje kandidatskog statusa i Planu prioriteta za parlamente u BiH za ubrzanje procesa evropskih integracija i uloga komisija za EU u njegovom sprovođenju.

Na Međuparlamentarnoj konferenciji o poljoprivredi članovi parlamenata razgovarali o izazovima članstva u EU u oblasti poljoprivrede u prepristupnom periodu, iskustvu članstva u EU za ispunjavanje potreba poljoprivrednih tržišta u EU, mogućnosti

za saradnju u cilju pružanja podrške poljoprivredi BiH, te trenutna situaciji u oblasti poljoprivrede i šumarstva u zemlji te izazovi uzrokovani pandemijom virusa korona za poljoprivrednu ekonomiju.

Teme Međuparlamentarne konferencije o ekonomiji odnosile su se na Investicioni plan za Zapadni Balkan, evropski Zeleni ugovor i Zelenu agendu za Zapadni Balkan kao priliku za privredni rast i moguću zelenu transformaciju BiH.

Međuparlamentarna konferencija o obrazovanju održana je 25. maja 2021. godine i bila je prilika za razmijenu mišljenja među članovima odbora za obrazovanje parlamenata u BiH, Austrije, Mađarske i Hrvatske o dualnom sistemu obrazovanja, obrazovanju u složenim državnim zajednicama, uticaju procesa evropskih integracija na nacionalni obrazovni sistem te mogućnostima saradnje u okviru EU.

Ubrzavanje procesa pridruživanja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji – jedan od ključnih prioriteta slovenačkog predsjedavanja Vijećem Evropske unije

Na sastanku ministara vanjskih poslova zemalja koje učestvuju u radu neformalne skupine Centralnih 5 (C5), koji je održan na Brdu kod Kranja (Slovenija). Prvog marta 2021. godine razgovarano je, između ostalog, i o ulozi i prioritetima Slovenije kao zemlje koja će od 1. jula 2021. preuzeti šestomjesečno predsjedavanje Vijećem EU. Pored oporavka nakon kovida 19 i otpornosti EU na krize, uopšteno govoreći, svakako kao jedan od ključnih prioriteta istaknuto je dalje širenje EU na Zapadni Balkan, što su svi podržali. Da je ova tema jedan od stvarnih prioriteta Slovenije za vrijeme predsjedavanja svjedoči i izjava slovenačkog predsjednika Janeza Janše tokom zvanične posjete Parizu, u aprilu 2021:

Evropska perspektiva državama Zapadnog Balkana bila je zagantovana na Solunskom samitu 2003. godine, i jedina je pozitivna perspektiva za regiju, ali je na tom putu dosta prepreka koje treba savladati, kazao je Janša, podsjećajući da je Solunskim dokumentom državama regiona omogućeno članstvo u EU kada se za to ispune uslovi.

Podršku procesu proširenja na Zapadni Balkan dali su i ostali ministri, posebno austrijski ministar Aleksander Šalenberg, koji je obećao punu podršku Sloveniji tokom njenog predsjedavanja.

Očekivanja su velika i ovo ne smije biti još jedna izgubljena godina za Zapadni Balkan, kazao je austrijski ministar, dodavši da Austrija u regionu ima velike interese.

Uz izuzetak proširenja Unije na region Zapadnog Balkana, prioriteti slovenačkog predsjedavanja u većom mjeri predstavljaju kontinuitet portugalskog i njemačkog predsjedavanja.

² Neformalna inicijativa koju su 2020. godine oformile Austrija, Češka, Slovačka, Mađarska i Slovenija, s ciljem usklađivanja regionalnih pitanja vezanih za taj srednjoevropski prostor.

Bogata radna posjeta predsjedavajućih domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Briselu

Niz značajnih susreta u Briselu

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Denis Zvizdić i predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dragan Čović učestvovali su 28. januara 2020. godine, u Briselu, na sastanku na čelu sa predsjednikom Evropskog parlamenta Davidom Sasolijem sa predsjednicima parlamenata zemalja Zapadnog Balkana. Dužnosnici EU su ovom prilikom ponovili da je evropski put BiH važan dio budućnosti EU. Predsjedavajući Zvizdić istakao je da je kandidatski status za BiH pitanje stabilnosti, sigurnosti i ekonomskog prosperiteta, te da su evropske integracije najmanji zajednički sadržilac saradnje EU i BiH. Predsjedavajući Čović u svom je obraćanju naveo kako bi kandidatski status za BiH opustio njene unutrašnje probleme, napomenuvši da je BiH kandidatski status očekivala u 2018. godini slijedeći predavanje zahtjeva za članstvo. Na kraju sastanka usvojena je Zajednička deklaracija predsjednika parlamenata zemalja Zapadnog Balkana, zajedno sa predsjednikom Evropskog parlamenta i predsjednikom Hrvatskog sabora, zemlje predsjedavajuće Vijećem EU.

Predsjedavajući domova Parlamentarne skupštine BiH su 29. januara učestvovali u radu Radne grupe Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta za Zapadni Balkan. Obraćajući se prisutnima, predsjedavajući Zvizdić rekao je da za BiH evroatlanske integracije i regionalna stabilnost nemaju alternativu, te da su to, uz dalju demokratizaciju društva, izgradnju infrastrukture i društva znanja, kao i jačanje vladavine prava, ključni uslovi demokratskog i ekonomskog razvoja koji našim građanima trebaju osigurati bolji standard te miran i dostojanstven život. Predsjedavajući Čović u svom je obraćanju istakao kako je BiH u proteklih godinu i po bila zaokupljena unutrašnjim izazovima, poput uspostave vlasti i zakonodavnih tijela, te da sada nova dinamika rada treba da doprinese intenzivnim promjenama.

Predsjedavajući Zvizdić i Čović razgovarali su 27. januara sa komesarom za proširenje i politiku susjedstva EU Oliverom Varheljijem. Usaglašeno je da su se formiranjem Vijeća ministara stekli uslovi za nastavak aktivnosti na realizaciji prioriteta na putu evropskih integracija, koje podrazumijevaju kako ubrzanje procesa ekonomskog rasta i razvoja, saradnje u regiji, tako i očuvanje stabilnosti BiH.

Narednog dana, 28. januara, predsjedavajući domova održali su niz sastanaka. U razgovoru sa stalnim izvjestiocem Evropskog parlamenta za Zapadni Balkan i zastupnikom u Evropskom parlamentu Toninom Piculom, razgovarano je o trenutnoj političkoj

situaciji, evropskoj BiH, kao i o prioritetima i mogućnostima koje BiH može iskoristiti za vrijeme hrvatskog predsjedavanja Vijećem EU.

Na sastanku sa stalnim izvjestiocem Evropskog parlamenta za BiH Paulom Ranhelom razgovaralo se o izmjenama Izbornog zakona i izborima u Gradu Mostaru, budućnosti demokratije u BiH i dobijanju kandidatskog statusa za našu zemlju.

Sastanak je održan i sa predsjednikom Skupine prijatelja BiH u Evropskom parlamentu, članom Odbora Evropskog parlamenta za vanjske poslove (AFET) te izvjestiocem iz sjene za izvještaj Evropskog parlamenta o BiH iz političke grupe Obnovimo Evropu dr Klemenom Grošeljem, kao i sa članovima Evropskog parlamenta iz Slovenije Tanjom Fajon, Milanom Brglezom, Francom Bogovičem i Irenom Jovevom.

Borjana Krišto učestvovala u radu Evropske parlamentarne sedmice 2020

Zamjenica predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto učestvovala je u radu Evropske parlamentarne sedmice 2020, održane 18. i 19. februara 2020. godine u Briselu. Na skupu, čiji je cilj jačanje saradnje između Evropskog parlamenta i parlamenata država članica, kao i država u pretpristupnom procesu za članstvo u EU, raspravljalo se o ekonomskim, proračunskim i socijalnim pitanjima, kao i o borbi protiv klimatskih promjena i zaštiti okoline. Krišto je podsjetila na razorne poplave koje su pogodile našu zemlju 2014. godine, čije se posljedice osjećaju i danas. Upozoravajući na činjenicu da klimatske promjene nisu pojava na koju države mogu pojedinačno uticati, istakla je značajnim i činjenicu da je BiH među državama koje su ratifikovale Pariski sporazum o klimatskim promjenama.

Prilikom ove posjete, Krišto se susrela i sa predsjednikom Evropskog parlamenta Davidom Sasolijem, učestvovala u radu niza odbora, te održala više razgovora sa evro predstavnicima. Razgovarala je i sa predstavnikom iz Republike Hrvatske u Evropskom parlamentu Željnom Zovko, sa potpredsjednicom Evropske komisije zaduženom za demokratiju i demografiju Dubravkom Šuicom, te s potpredsjednikom Vlade Republike Hrvatske i ministrom finansija Zdravkom Marićem.

Sastanci predstavnika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa šefom Delegacije Evropske unije i posebnim predstavnikom Evropske unije u Bosni i Hercegovini Johanom Satlerom

Rukovodstva domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine razgovarala sa ambasadorom Satlerom i ambasadorima zemalja Kvinte

Član Kolegijuma Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojša Radmanović razgovarao je sa šefom Delegacije EU i posebnim predstavnikom EU u BiH, ambasadorom Johanom Satlerom u dva navrata, 11. marta i 8. oktobra 2020. godine. Oba puta razgovarano je o aktuelnoj političkoj situaciji u BiH i o budućim koracima BiH na putu ka EU. Ambasador Satler informisao je predsjedavajućeg Radmanovića o investicionom paketu pomoći EU za zemlje Zapadnog Balkana.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Denis Zvizdić sastao se, 17. marta 2020. godine, sa ambasadorom Satlerom. Razgovaralo se o problemu širenja virusa korona, te preduzimanju mjera kojima bi se ublažile negativne posljedice, kako u pogledu zdravlja ljudi tako i u ekonomskom pogledu. Sagovornici su se usaglasili da su koordinisane aktivnosti najbolji način za prevenciju pandemije, ali i pokazatelj da je interes građana, u odnosu na političke nesuglasice, stavljen na prvo mjesto.

Članovi Kolegijuma Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dragan Čović i Nikola Špirić, te Kolegijuma Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto i Denis Zvizdić razgovarali su, 28. maja 2020. godine, sa ambasadorom Satlerom. Akcenat je stavljen na rad na ključnim prioritetima, od kojih su na značajnom broju već ostvareni ozbiljni pomaci. Satler je izrazio zadovoljstvo konstruktivnom ulogom koju Parlamentarne skupštine BiH ima u procesu pridruživanja EU.

Članovi Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH razgovarali su 23. juna 2020. sa ambasadorom Satlerom. U vezi sa ispunjavanjem četrnaest ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije, članovi Zajedničke komisije za Evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH, naglasili su da je usvojen precizan Akcioni plan za njihovu realizaciju, te da će ključni prioriteti biti realizovani uskoro. Takođe su se zahvalili ambasadoru Satleru i EU na konstruktivnoj ulozi koju su imali u vezi sa rješavanjem pitanja održavanja izbora u Gradu Mostaru, te na velikoj pomoći

koju je EU pružila BiH u borbi protiv posljedica pandemije virusa korona. Ambasador Satler informisao je državne parlamentarce o drugoj fazi pomoći EU nakon pandemije koronavirusa, u kojoj će za oporavak privrede u BiH biti osigurano 70 miliona evra.

Članovi kolegijuma domova Parlamentarne skupštine BiH susreli su se 8. jula 2020. godine sa ambasadorima zemalja Kvinte (SAD, Njemačka, Italija, Francuska i Velika Britanija) i sa ambasadorom Satlerom. Sastanku su, u ime Parlamentarne skupštine BiH, prisustvovali predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojša Radmanović i njegov zamjenik Denis Zvizdić, te predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Nikola Špirić, kao i zamjenik predsjedavajućeg Kluba zastupnika HDZ BiH u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Predrag Kožul, umjesto zamjenice predsjedavajućeg Borjane Krišto i predsjedavajuća Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH Lidija Bradara, umjesto zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH

Dragana Čovića. Ambasador Satler je u ime svih učesnika sastanka čestitao Parlamentarne skupštine BiH na usvajanju izmjena Izbornog zakona, na osnovu kojih su stvoreni uslovi za održavanje lokalnih izbora u Gradu Mostaru, te je pohvalio odluku o imenovanju članova Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje. Članovi rukovodstva Parlamentarne skupštine BiH istakli su da je rad na većini reformskih mjera u odmakloj fazi, ali da je od nudenja euforičnih rokova važniji temeljan pristup, makar on zahtijevao i nešto duže usaglašavanje. Ukazano je i na potrebu značajnijeg angažovanja Vijeća ministara BiH kao izvršnog tijela koje u parlamentarnu zakonodavnu proceduru treba da dostavlja kvalitetne i usaglašene zakone.

Usvojen Poslovnik Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Evropskog parlamenta

Članovi Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje između Parlamentarne skupštine BiH i Evropskog parlamenta usvojili su Poslovnik Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje na prvom sastanku, održanom 22. jula 2020. godine, čime je ispunjen jedan od četrnaest prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije za BiH. U članu 7 Poslovnika Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje navedeno je da se odluke donose dvotrećinskom podrškom prisutnih članova delegacije Evropskog parlamenta i dvotrećinskom podrškom prisutnih članova delegacije Parlamentarne skupštine BiH. Nakon što bude okončan i postupak usvajanja Poslovnika od članova Parlamentarnog odbora iz Evropskog parlamenta, biće organizovana i prva sjednica Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje. Zajednički kolegijum oba doma Parlamentarne skupštine BiH je na 6. sjednici, održanoj 25. juna, donio odluku o imenovanju članova Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje iz Parlamentarne skupštine BiH.

Predsjedavajući je Nebojša Radmanović, prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg su Nikola Lovrinović i Halid Genjac. Za članove Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, imenovani su: Lazar Prodanović, Denis Zvizdić, Snježana Novaković Bursać, Lidija Bradara, Branislav Borenović, Saša Magazinović, Amir Fazlić, Bariša Čolak, Denis Bećirović i Mladen Bosić. Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje uspostavljen je na osnovu člana 121 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država članica, s jedne strane i BiH s druge strane. Dužnost Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje je da razmatra sve aspekte odnosa između EU i BiH i, posebno, primjenu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Sastoji se od poslanika koje imenuju Evropski parlament i Parlamentarna skupština BiH. Mandat članova delegacije određuje se u skladu sa pravilima, praksama i odlukama nadležnih organa Evropskog parlamenta i Parlamentarne skupštine BiH. Parlamentarni odborom za stabilizaciju i pridruživanje naizmjenično predsjedavaju predsjedavajući delegacije Evropskog parlamenta i predsjedavajući delegacije Parlamentarne skupštine BiH. Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje se sastaje dva puta godišnje, jednom u nekoj od radnih prostorija Evropskog parlamenta, a jednom u BiH. Evropski parlament je, 13. februara 2019. godine, usvojio Rezoluciju o BiH za 2018. godinu u kojoj je konstatovano da je, od sredine 2017. godine, u zemlji znatno usporen proces usvajanja reformi povezanih s evrointegracionim ambicijama BiH. Kao predušlov za napredak u integracionom procesu, u Rezoluciji naglašena je potreba za postizanjem dogovora o Poslovniku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje. Od 2015. do 2017. godine održano je 11 sastanaka članova Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje, ali Poslovnik nije usvojen do jula 2020. godine.

Komesar Varhelji sa rukovodstvom domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Dragan Čović održao video-sastanak sa Oliverom Varheljijem

Prilikom radnog boravka u šest zemalja Zapadnog Balkana, čiji je cilj bio predstavljanje novog investicionog plana EU, komesar Evropske komisije za susjedstvo i proširenje Oliver Varhelji sastao se 9. oktobra 2020. godine sa rukovodstvom domova Parlamentarne skupštine BiH. Tokom sastanka komesar Varhelji naglasio je da EU namjerava obezbijediti 9 milijardi evra za grantove i više od 20 milijardi koje se osiguravaju putem garancija, što je trećina ukupnog BDP-a cijelog Zapadnog Balkana, te da bi zahvaljujući toj finansijskoj injekciji moguć rast BDP-a u regionu iznosio 3,6%. Dodao je da će u plasmanu ovih sredstava biti preferirani razvojni projekti koji će značiti istinski napredak ekonomije, a kao najinteresantnije oblasti istakao je infrastrukturno povezivanje glavnih gradova regiona, jačanje široko-pojasne internetske mreže s ciljem uspostavljanja nove digitalne ekonomije, supstituciju uglja takozvanom obnovljivom i zelenom energijom, te polje obrazovanja i stvaranje od BiH

atraktivnog i prosperitetnog regiona u kojem će mladi stručnjaci tražiti svoju budućnost. Takođe, Varhelji je pozdravio inicijativu Mali Šengen kao priliku za lakši i brži protok robe, investicija i usluga između zemalja regiona. Komesar Varhelji izrazio je zadovoljstvo činjenicom da su usaglašeni uslovi za održavanje lokalnih izbora u Mostaru kao i Strategija za rad na predmetima ratnih zločina. Članovi kolegijuma domova Parlamentarne skupštine BiH usaglasili su se sa komesarom Varheljijem da je u BiH potrebno intenzivno raditi na stvaranju povoljne investicione klime, što podrazumijeva cijeli niz reformskih zahvata na raznim poljima. Pozdravljena je činjenica da posljednje aktivnosti pokazuju da se stvara nova politička energija i da EU pokazuje pojačan interes za zemlje Zapadnog Balkana. Sredstva koja su namijenjena za njihov ekonomski napredak mogla bi uz kvalitetno investiranje preporučiti zemlje regiona, a Varhelji je istakao da bi u njihovoj realizaciji trebalo da učestvuju domaće privredne

kompanije i kompanije koje dolaze iz zemalja EU.

Zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dragan Čović održao je, 24. jula 2020. godine, video-sastanak sa komesarom za proširenje i susjedstvo EU Oliverom Varheljijem. Tokom sastanka zvaničnici su razgovarali o epidemiološkoj i socio-ekonomskoj situaciju u BiH i svijetu

usljed pandemije virusa korona, te o ekonomsko-privrednim mjerama i planu oporavka za BiH i Zapadni Balkan. Čović i Varhelji istakli su važnost sticanja statusa kandidata BiH za članstvo u EU, izražavajući zadovoljstvo nedavno postignutim iskoracima. Takođe, razgovali su i o migrantskoj krizi, ističući pitanja azila, sigurnosti i koordinisanje saradnje.

Održan okrugli sto Konkretan razgovor – 14 prioriteta EU: s riječi na djela

Poslanici i delegati iz Parlamentarne Skupštine BiH Nikola Lovrinović, Lazar Prodanović, Aida Baručija, Jasmin Emrić i Šemsudin Mehmedović učestvovali su 12. oktobra 2020. godine na okruglom stolu pod nazivom Konkretan razgovor – 14 prioriteta Evropske unije: s riječi na djela, koji je održan u zgradi Parlamentarne skupštine BiH. Na okruglom stolu u organizaciji Fondacije Konrad Adenauer, Panevropske unije BiH i Mreže progresivnih inicijativa razgovarano je o Mišljenju Evropske komisije o zahtjevu za članstvo BiH u EU. Okrugli sto otvoren je uvodnim izlaganjima predstavnika Delegacije EU u BiH Krasimira Nikolova i direktora Direkcije za evropske integracije Edina Dilberovića. U ovim izlaganjima ocijenjeno je da je BiH u posljednjih nekoliko mjeseci napravila značajne korake u smjeru ispunjavanja četrnaest prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije. Konstatovano je da je učinjeno još pozitivnih koraka, poput usvajanja revidirane Strategije za rad na predmetima ratnih zločina, kao i usvajanja Strateškog okvira za reformu javne uprave na svim nivoima vlasti u BiH, te naglašeno da je potrebno usvojiti i relevantne akcijske planove u ovoj oblasti. Upozoreno je i na činjenicu da je ostalo još dosta posla na ispunjavanju prioriteta, među kojima su usvajanje izmjena Zakona o Visokom sudskom tužilačkom vijeću, kao i izmjena Zakona o sukobu interesa i javnim nabavkama. Istaknuto je i da je potrebno učiniti više na planu borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, te učiniti operativnom saradnju sa Evropolom.

Špirić i Bradara razgovarali sa zamjenikom generalnog sekretara za političke poslove i političkim direktorom Evropske službe za vanjske poslove

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Nikola Špirić i predsjedavajuća Kluba hrvatskog naroda u ovom domu Lidija Bradara razgovarali su 19. oktobra 2020. godine sa zamjenikom generalnog sekretara za političke poslove i političkim direktorom Evropske službe za vanjske poslove Enrikeom Morom Benaventom i saradnicima o aktuelnom trenutku evropskog puta BiH. Po riječima predsjedavajućeg Špirića, opredijeljenost naše zemlje i svih političkih faktora za priključenje EU je potpuna i zajednički je cilj u što kraćem vremenskom periodu

postizanje kandidatskog statusa. On je naglasio da je jedan dio od četrnaest uslova EU već ispunjen, a da je za dalji rad i snažniji iskorak potrebno mnogo više unutrašnjeg dijaloga, partnerstva i međusobnog povjerenja ključnih političkih aktera u našoj zemlji. Bradara je naglasila da čak i kada se uspostavi politički dijalog i postigne kompromis nerijetko problem predstavlja realizacija dogovorenog. Ona je izrazila nadu da će nakon lokalnih izbora biti otvoren razgovor o istinskim dometima Dejtonskog sporazuma te obnove dijaloga s ciljem realizacije dogovorenih rješenja.

Članovi kolegijuma domova Parlamentarne skupštine BiH razgovarali sa Žozepom Borelom

Članovi kolegijuma oba doma Parlamentarne skupštine BiH susreli su se 21. novembra 2020. godine sa potpredsjednikom Evropske komisije i visokim predstavnikom EU za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Žozepom Borelom, koji je u posjeti našoj zemlji boravio povodom dvadesetpetogodišnjice zaključivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. U razgovoru, u kojem su učestvovali predsjedavajući Predstavničkog doma Nebojša Radmanović, predsjedavajući Doma naroda Nikola Špirić, zamjenici predsjedavajućeg Doma naroda Bakir Izetbegović i Dragan Čović, zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Denis Zvizdić i, u ime zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma Borjane Krišto, poslanik Darijana Filipović, iznesena su različita viđenja aktuelnog političkog trenutka u BiH, ali i naglašen zajednički stav o

potrebi ubrzanja evropskog puta BiH i dobijanja statusa kandidata za punopravno članstvo u EU. Ohrabrujući članove rukovodstva Parlamentarne skupštine BiH da nastave započete reforme, posebno donošenje zakona o Visokom sudskom tužilačkom vijeću, sukobu interesa i javnim nabavkama, Borel je poručio da će EU pružiti punu podršku BiH, ali da dinamika evropskog puta BiH i dobijanje kandidatskog statusa u najvećoj mjeri zavise od opredjeljenja domaćih lidera da u značajnoj mjeri realizuju reforme i prioritete iz Mišljenja Evropske komisije. Zahvaljujući se Borelu na posjeti i iskazanoj podršci BiH na njenom evropskom putu, članovi rukovodstva Parlamentarne skupštine BiH istakli su opredijeljenost da zajednički rade na ispunjavanju četrnaest prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije.

Zapadni Balkan 25 godina nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma

Članovi Zajedničke komisije za evropske integracije Nikola Lovrinović i Halid Genjac učestvovali su 2. decembra 2020. godine na međuparlamentarnom video-sastanku Komiteta EP za vanjske poslove (AFET) na temu Zapadni Balkan 25 godina nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma. O značaju Dejtonskog sporazuma, razvoju događaja od potpisivanja do danas, naučenim lekcijama, izazovima i budućnosti tog sporazuma, parlamentarima iz zemalja članica EU i zemalja Zapadnog Balkana govorili su potpredsjednik Evropske komisije i visoki

predstavnik EU za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Žozep Borel, evropski komesar za proširenje Oliver Varhelji, specijalni predstavnik EU za dijalog Priština-Beograd i druga regionalna pitanja Zapadnog Balkana Miroslav Lajčak, kao i predsjednik i izvršni direktor Međunarodne krizne grupe Robert Moli. Osim parlamentaraca iz BiH, na ovom sastanku učestvovali su i parlamentarci iz Albanije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije i sa Kosova.

U okviru tematske sjednice održan sastanak između predstavnika sekretarijata Energetske zajednice i zakonodavne i izvršne vlasti

Predstavničkog doma Mirsad Zaimović pozdravio je učesnike sastanka, ali i inicijativu Odbora za energetiku, rudarstvo i industriju Predstavničkog doma za održavanje tematske sjednice posvećene ispunjavanju obaveza BiH iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice kao priliku koja će rezultirati zajedničkim zaključcima i sagledavanjem statusa implementacije obaveza po Ugovoru.

Sastanku su, takođe, prisustvovali i zamjenik šefa delegacije EU Kaldoun Sino, pomoćnik ministra za energetiku Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u Vijeću ministara BiH Admir Softić, ministar Federalnog Ministarstva energije, rudarstva i industrije Nermina Džindića, ministar Federalnog Ministarstva životne sredine i turizma Edita Đapo, članovi Kolegijuma Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i članovi Odbora za energetiku, rudarstvo i industriju Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH. Tom prilikom učesnici sastanka su razmijenili mišljenja i naglasili da je veoma važno da se ove aktivnosti sprovode na nivou države Bosne i Hercegovine kao potpisinice Ugovora, ali da je današnja sjednica izvrsna prilika da zastupnici razmatraju mnoga pitanja iz energetskog sektora.

U okviru tematske sjednice Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH pod nazivom Ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice – status implementacije u Federaciji BiH, koja je održana 14. januara 2020. godine, upriličen je sastanak predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti sa direktorom Sekretarijata Energetske zajednice Janezom Kopačom. Na početku sastanka predsjedavajući

Ambasador Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini prisustvovao sjednici Komisije za evropske integracije

Ambasador Republike Hrvatske u BiH n.j.e. Ivan Sabolić prisustvovao je Drugoj sjednici Komisije za evropske integracije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, koja je održana 11. marta 2020. godine.

Predsjedavajući Predstavničkog doma i predsjednik Komisije Mirsad Zaimović izrazio je zahvalnost ambasadoru Saboliću na odazivu da prisustvuje sjednici koja se održava s ciljem predstavljanja šestomjesečnog programa i prioriteta predsjedavanja Republike Hrvatske Vijećem EU. Tom prilikom članovima Komisije, osim šestomjesečnog programa i prioriteta predsjedavanja Republike Hrvatske Vijećem EU, predstavljene su dosadašnje aktivnosti koje Republika Hrvatska sprovodi, kao

i one značajne koje planira realizovati za vrijeme svog predsjedavanja Vijećem EU.

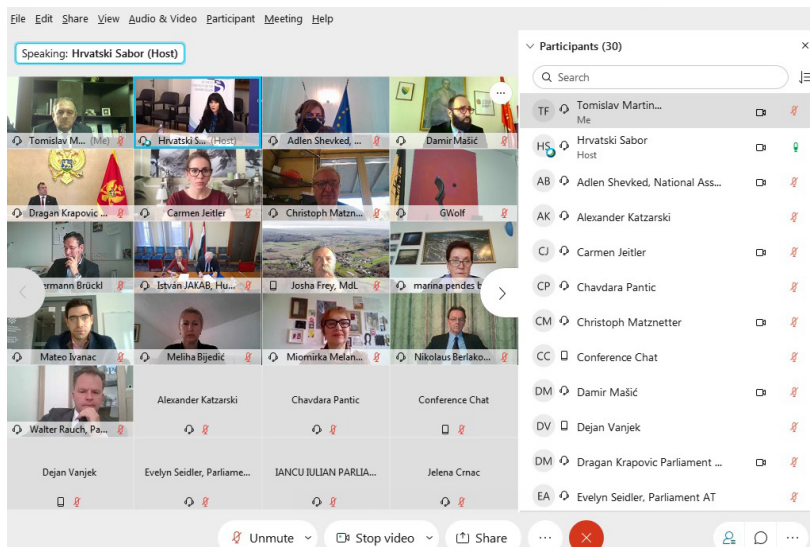
Na sastanku je iskazana važnost opredjeljenja države BiH za proces evropskih integracija, a razmijenjena su mišljenja i o izazovima s kojima se BiH susreće i s kojima će se susretati na evroatlantskom putu. Učesnici sastanaka istakli su važnost jačanja dobrih susjednih odnosa, regionalne stabilnosti i uzajamne saradnje, a bilo je riječi i o velikim očekivanjima Samita EU – Zapadni Balkan, koji će biti održan u Zagrebu, kao velikoj prilici za EU i Zapadni Balkan, naročito za Sjevernu Makedoniju i Albaniju s ciljem povratka kredibiliteta i nastavku politike proširenja.

Predsjedavajući Doma naroda na Konferenciji predstavnika parlamenata Dunavske regije

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne BiH Tomislav Martinović učestvovao je 28. oktobra 2020. godine u radu Sedme Konferencije predstavnika parlamenata zemalja Dunavske regije, kojoj, uz BiH, pripadaju: Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Slovenija, Austrija, Bugarska, Mađarska, Moldavija, Njemačka (Bavarska, Baden-Virtemberg), Rumunija, Slovačka, Ukrajina i Češka. Organizator onlajn-konferencije bio je Sabor Republike Hrvatske, a organizirana je u sklopu hrvatskog predsjedavanja Strategijom EU za Dunavsku regiju (EUSDR).

Na Konferenciji se razgovaralo o temi Pametnih rješenja za održivi razvoj, s naglaskom na podsticanje inovativnih tehnologija za poboljšanje održivog razvoja Podunavske regije. Cilj Konferencije bio je otvaranje rasprave o mogućnostima povećanja broja visokotehnoloških kompanija i konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u regiji. Bilo je govora i o poboljšanju prenosa znanja između univerziteta, privrede i lokalnih zajednica te stvaranju novih radnih mjesta s visokom dodatnom vrijednošću kako bi se spriječilo iseljavanje mladih i podstakao dugoročan regionalni razvoj.

Konferencija se završila usvajanjem i potpisivanjem Zajedničke izjave, koju je potpisao i predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Tomislav Martinović. Po njenom završetku, od Republike Hrvatske, koja je Strategijom EU za Dunavsku regiju predsjedavala od 1. novembra 2019. godine, jednogodišnje predsjedavanje preuzela je Slovačka.

Delegacija Narodne skupštine Mađarske u posjeti Parlamentu Federacije

Predsjednik Komisije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Mirsad Zaimović i njegovi članovi, te predsjednik Komisije Doma naroda Parlamenta Federacije BiH i njegovi članovi ugostili su, 11. i 12. marta 2021. godine, u odvojenim posjetama, državnog sekretara i direktora Direkcije za vanjske odnose Petera Sardija,

voditelja Tvining projekta u BiH Zoltana Horvata i šefa Odsjeka za EU Narodne skupštine Mađarske Kristijana Kovača. Tom prilikom delegacija Narodne skupštine Mađarske prisustvovala je sjednicama komisija za evropske integracije oba doma na kojima je razgovarano o implementaciji i ciljevima Tvining projekta, kao i

budućim aktivnostima projekta. Na sastancima su predstavljeni rezultati prethodnih Tvinging projekata EU te glavni ciljevi kao i aktivnosti trećeg projekta koji je u toku implementacije. Razgovarano je o ulozi i zadaći parlamenata i članova parlamenata o podizanju svijesti javnosti o EU integracijama s ciljem isticanja iskustava i najboljih praksi Narodne skupštine Mađarske. Takođe, razmijenjena su mišljenja o važnosti uključivanja rada predstavnika u ispunjavanju zadataka vezanih za integracije EU, kao i veoma značajnoj ulozi uspostavljanja jedinice za EU u parlamentarnoj administraciji.

Predsjedavajući Predstavničkog doma sastao se sa šefom Političkog odjeljenja Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Mirsad Zaimović razgovarao je, 28. aprila 2021. godine, sa šeficom Političkog odjela Delegacije EU u BiH Elizabetom Tomašinec. Na sastanku su razmijenjena mišljenja o aktuelnoj političkoj situaciji u Federaciji, s posebnim naglaskom na Federalni Parlament i važnost ispunjavanja uslova za sticanje statusa kandidata u okviru četrnaest ključnih prioriteta iz Akcionog plana

iz Mišljenja Evropske komisije. Takođe, predsjedavajući Zaimović informisao je šeficu Odjela Tomašinec o radu i aktivnostima Predstavničkog doma, održanim sjednicama i velikom broju usvojenih zakonskih akata. Tokom razgovora, predsjedavajući Zaimović naglasio je neupitnost evropske perspektive BiH kada je riječ o EU, što je ujedno i bio zajednički stav.

Posjeta Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne Skupštine Republike Srpske Narodnoj Skupštini Republike Srbije

Posjeta je inicirana i organizirana u skladu sa Protokolom o saradnji Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske i Odbora za evropske integracije Narodne skupštine Republike Srbije, potpisanim u oktobru 2014. godine u Beogradu, kao i širem sporazumu o međuparlamentarnoj saradnji dva parlamenta. Teme razgovora prvenstveno su se odnosile na razmjenu iskustava u radu, kao i sagledavanje mogućnosti zajedničkog djelovanja. Realizovana je u periodu od 3. do 4. marta 2020. godine, u Domu Narodne skupštine u Beogradu.

Delegaciju gostujućeg Odbora predvodio je Igor Crnadak, predsjednik, a u njenom sastavu, takođe, bili su i Vanja Bajić i Siniša Bundalo, članovi Odbora, kao i Željko Belina, sekretar.

U toku posjete, Odbor je održao bilateralne sastanke sa:

- potpredsjednikom Narodne skupštine Republike Srbije Veroljubom Arsićem,
- Delegacijom Odbora za evropske integracije,
- Delegacijom Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU-Srbija,
- Delegacijom Odbora za vanjske poslove,
- Delegacijom Odbora za dijasporu i Srbe u regionu i
- Delegacijom Poslaničke grupe prijateljstva sa BiH.

U vezi sa razgovorom sa potpredsjednikom Narodne skupštine Republike Srbije Veroljubom Arsićem, između ostalog, izraženo je obostrano zadovoljstvo posjetom i međusobnim sporazumima Republike Srpske i Republike Srbije na svim nivoima koji omogućavaju razvoj bilateralne saradnje. Istaknuti su bratski odnosi dviju strana, uz želju i potrebu da se isti što čvršće osnažuju i produbljuju, te izneseni po-

litički stavovi u vezi sa njihovim položajem u kontekstu odnosa sa državama regiona.

U vezi sa razgovorom sa Delegacijom Odbora za evropske integracije Srbije, između ostalog, zajednički je konstatovan značaj koji parlamenti imaju u procesu evropskih integracija. Naglašen je i značaj redovne komunikacije i razmjene iskustva i dobrih praksi između parlamenata država regiona Zapadnog Balkana u spomenutom procesu, što indirektno pozitivno utiče i na kreiranje boljih susjedskih odnosa, kao veoma važnog faktora i jednog od preduslova za daljnji napredak na evropskom putu. Zamjenik predsjednika Odbora za evropske integracije Narodne skupštine Republike Srbije Elvira Kovač gostujućem Odboru je obrazložila način rada Odbora domaćina, uz fokus na parlamentarnu proceduru u procesu harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU, kao i aktivnosti u vezi sa promocijom evropskih integracija širom Srbije. Obrazložila je značaj Nacionalnog konventa za pregovaranje, odnosno učešće civilnog sektora u tom procesu, te naglasila je da Odbor domaćin prije usvajanja zvaničnih pregovaračkih pozicija prethodno saraduje sa pomenutim konventom, od kojeg dobijaju mišljenje o određenoj pregovaračkoj poziciji i s kojim zajedno debatuju o utvrđivanju iste. Pored navedenog, obostrano je istaknut značaj što obimnijeg korištenja sredstava iz instrumenta pretpristupne pomoći IPA, posebno za lokalni nivo. Na kraju, predsjednik gostujućeg Odbora izrazio je želju za organiziranjem uzvratne posjete Narodnoj skupštini Republike Srpske u Banjoj Luci, u drugoj polovini godine, nakon općih izbora u Srbiji, odnosno konstituisanja novog saziva parlamenta.

U vezi sa razgovorom sa Delegacijom Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU-Srbija izraženo je obostrano zadovoljstvo posjetom. Predsjedavajući Odbora

domaćina Vladimir Orlić gostujućem Odboru je obrazložio djelokrug rada Odbora domaćina, uz fokus na pregovarački proces i važnost donošenja kvalitetnih zakona u Srbiji, a koji tretiraju oblast javnih preduzeća, borbu protiv korupcije i finansiranje političkih stranaka, a u kontekstu uređivanja stanja prije održavanja općih izbora u zemlji ove godine. Zajednički je konstatovan i značaj koji parlamenti imaju u procesu evropskih integracija. Naglašena je i važnost redovne komunikacije i razmjene iskustava i dobrih praksi između parlamenata država regiona Zapadnog Balkana u pomenutom procesu.

Kada je riječ o razgovoru sa Delegacijom Odbora za vanjske poslove, između ostalog, izraženo je obostrano zadovoljstvo posjetom i međusobnim sporazumima Republike Srpske

i Republike Srbije, na svim nivoima. Predsjednik Odbora domaćina Žarko Obradović obrazložio je političku poziciju Srbije, kako u regionalnom, tako i međunarodnom okviru. Zajednički je konstatovana važnost poštovanja Dejtonskog sporazuma u BiH, te očuvanja položaja Republike Srpske. Kao i kod prethodnih sastanaka, istaknut je značaj redovne komunikacije i razmjene iskustava i dobrih praksi između parlamenata država regiona Zapadnog Balkana.

Delegacija Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske ovom prilikom se sastala i sa Delegacijom Odbora za dijasporu i Srbe u regionu, te Delegacijom Parlamentarne skupine prijateljstva sa BiH.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Igora Crnatka i šefa Kancelarije Delegacije Evropske unije u Banjoj Luci Stefana Donatija

Sastanak je održan 15. decembra 2020. godine u zgradi Narodne skupštine Republike Srpske u Banjoj Luci, na inicijativu novoizabranog šefa Kancelarije Delegacije Evropske unije u Banjoj Luci Stefana Donatija. Teme sastanka prvenstveno su se odnosile na proces evropskih integracija BiH, s naglaskom na obaveze BiH u tom procesu, kao i ulogu parlamenata.

Igor Crnadak je Donatija upoznao sa radom i aktivnostima Odbora, te naveo kako je fokus rada Odbora na praćenju usklađenosti propisa domaćeg pravnog sistema sa EU (Acquis). Takođe, naveo je da Odbor planira više terenskih aktivnosti s ciljem promocije važnosti procesa evropskih integracija za Republiku Srpsku i BiH. Kao osnovne prioritete u procesu integrisanja takođe je naveo neophodnost što skorijeg donošenja sveobuhvatnog nacionalnog programa integrisanja, zatim borbu protiv korupcije i vladavinu prava, jačanje nezavisnosti institucija i eliminaciju uticaja politike u rad pravosudnih organa. Dvojica sagovornika naglasila su važnost posvećenosti procesu evropskih integracija BiH, posebno ako se ima u vidu da su zemlje EU glavni vanjskonotgovinski partneri BiH, kao i najveći izvori stranih investicija. Obostrano je naglašena važnost realizacije četrnaest ključnih prioriteta za BiH, kao osnovnog preduslova za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU i započinjanje nove faze u odnosima dvije strane, odnosno otvaranje pregovora o članstvu.

U kontekstu loše demografske slike Republike Srpske i BiH u cjelini, naglašeno je da proces trajnog odlaska radno sposobnog stanovništva u inostranstvo, posebno mladih visokoobrazovanih kadrova, predstavlja ogroman problem za BiH kao zemlju u tranziciji. U vezi s tim Crnadak je naglasio da mladi sve više kao primarni razlog odlaska navode lošu vladavinu prava, a ne samo ekonomske razloge. Stoga, zaključeno je da je potrebno animirati političare na svim nivoima da se aktivno uključe u rješavanje ovog pitanja.

Po završetku sastanka istaknuta je važnost održavanja i osnaživanja međusobne saradnje dviju strana.

Predsjednik Čubrilović primio u nastupnoj posjeti ambasadora Republike Grčke u Bosni i Hercegovini

Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović ugostio je, 23. septembra 2020 godine, u Banjoj Luci, u nastupnoj posjeti, ambasadora Republike Grčke u BiH, nj. e. Dimitrios Papandreua.

Izražavajući dobrodošlicu novoimevanom grčkom ambasadoru, predsjednik Čubrilović istakao je da je Republika Srpska u potpunosti opredijeljena za nastavak dobre saradnje i unapređenje međusobnih odnosa sa Republikom Grčkom.

Usaglasili su se da je neophodno, bez obzira na ograničeno kretanje ljudi i roba nastalih usljed pandemije virusa korona, nastaviti sa jačanjem saradnje u oblastima ekonomije, kulture i turizma, kao i u svim ostalim koje su od zajedničkog interesa i za Grčku i za Republiku Srpsku.

Predsjednik Čubrilović je i ovom prilikom zahvalio grčkom narodu na pruženoj pomoći Republici Srpskoj u prethodnom periodu i istakao da je prijateljstvo dvaju naroda istorijski povezano, te da je neophodno jačati i njegovati uspostavljene veze.

Razgovarajući o aktuelnoj političkoj situaciji predsjednik Čubrilović je istakao da je Narodna skupština, kao najviši ustavotvorni i zakonodavni organ Republike Srpske, opredijeljena za vladavinu prava, za dijalog i uvažavanje svih unutrašnjih specifičnosti Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Predsjednik Čubrilović razgovarao sa ambasadorom Nelsonom o uslovima za brži razvoj i bolji standard

Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović razgovarao je 20. maja 2021. godine, u Banjoj Luci, sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država u BiH, nj.e. Erikom Nelsonom.

Predsjednik Čubrilović istakao je opredijeljenje Republike Srpske za evropske integracije, kao i za sprovođenje reformi, u skladu sa Ustavom BiH, poštujući Dejtonski mirovni sporazum.

Istakao je da Narodna skupština Republike Srpske, kao najefikasniji parlament u BiH, donosi zakone koji se usklađuju sa pravnim nasljeđem EU i da, na taj način, aktivno usvaja standarde na putu evropskih integracija.

Sagovornici su se usaglasili da je važno iznalaziti kompromisna rješenja, jačati pravnu sigurnost i stvarati uslove za brži razvoj i bolji standard življenja u Republici Srpskoj i BiH.

Predsjednik Čubrilović sa novoimenovanom ambasadorkom Francuske

Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović razgovarao je 27. januara 2021. godine, u svom kabinetu, sa novoimenovanom ambasadorkom Republike Francuske u BiH, nj. e. Kristin Tudik.

Predsjednik Čubrilović izrazio je dobrodošlicu francuskoj ambasadorki i poželio joj uspješan diplomatski mandat u BiH.

On je istakao jasno opredjeljenje Republike Srpske za proces evropskih integracija, kao i za sprovođenje reformi,

u skladu sa Ustavom i uz puno uvažavanje nadležnosti entiteta i zajedničkih organa vlasti.

Naglasio je i da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone koji se usklađuju sa pravnim nasljeđem EU i da je opredijeljena za saradnju sa drugim parlamentima u BiH i regionu, kao i sa sličnim parlamentima u drugim složenim državama.

Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine održala Sedamnaestu redovnu sjednicu

Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko distrikta BiH je 27. januara 2020. godine održala Sedamnaestu redovnu sjednicu.

Na dnevnom redu razmatran je Prijedlog izmjena i dopuna Poslovnika o radu Skupštine Brčko distrikta BiH, u skladu sa preporukama iz Akcionog plana za Skupštinu Brčko distrikta BiH za unapređenje njene uloge u kontekstu EU integracija.

Razmatran je i Izvještaj o reviziji finansijskog poslovanja Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju za 2018. godinu, te su oba akta upućena u dalju skupštinsku proceduru na konačno usvajanje.

U okviru sjednice održan je i sastanak sa Lazlom Juhasom, predsjedavajućim Sekreterijata Komisije za evropske poslove i zamjenikom predsjedavajućeg Odjeljenja za komisije Narodne skupštine Mađarske. Juhas je informisao članove Komisije da je cilj njegove posjete upoznavanje sa načinom rada kako Komisije za evropske integracije tako i osoblja koje je zaduženo za praćenje rada i pružanje podrške u radu Komisije. Tokom posjete posjetio je Odjeljenje za evropske integracije i međunarodnu saradnju Vlade Brčko distrikta BiH, a sve kako bi se upoznao sa načinom rada ovog odjeljenja i podrškom koju Odjeljenje pruža poslanicima Skupštine Brčko distrikta BiH po pitanju evropskih integracija.

U Skupštini Brčko Distrikta BiH održana konsultativna radionica Podrška Evropske unije parlamentima u BiH u poslovima evropskih integracija

Na konsultativnoj radionici Podrška EU parlamentima u BiH u poslovima evropskih integracija, koja je u okviru Tvinig projekta održana 20. februara 2020. godine, posebna pažnja posvećena je načinima na koji stalne skupštinske komisije, koje se bave pitanjima zaštite životne sredine, saraduju sa Komisijom za evropske integracije.

Predsjedavajući Komisije za Evropske integracije Skupštine Brčko distrikta BiH Uroš Vojnović istakao je važnost zaštite životne sredine kao i uticaj klimatskih promjena na životnu sredinu.

Naglasio je da će zabrana upravljanja vozilima koja imaju dizel-motore, a koju uvode zemlje Eu, dovesti do uvoza velikog broja tih automobila na teritoriju BiH te je izrazio zabrinutost da će se na taj način zagađenost vazduha i životne sredine u našoj zemlji još više povećati. Istaknuta je potreba zakonskog usklađivanja propisa BiH sa propisima EU u oblastima koje regulišu ovu oblast.

Radionici su prisustvovali stručnjaci Tvinig projekta, odnosno pomoćnik ministra u Ministarstvu inovacija i tehnologija Mađarske Gábor Baranyai i Kristina Koreaia, iz Kabineta generalnog sekretara parlamenta Portugala.

Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine usvojila Program rada

Na Prvoj sjednici Komisije za evropske integracije u novom sazivu Skupštine Brčko distrikta BiH, koja je održana 27. januara 2021. godine, usvojen je Prijedlog dopuna Poslovnika o radu Komisije koji je usklađen sa Poslovníkom o radu Skupštine s ciljem regulisanja mogućnosti održavanja onlajn-sjednica Komisije u vanrednim okolnostima.

Utvrđeni su glavni ciljevi, zadaci i aktivnosti Komisije u 2021. godini, a to su, između ostalog: izvršavanje i praćenje izvršavanja prava i obaveza Distrikta proizašlih iz međunarodnih ugovora vezanih za evropske integracije, posebno naglašavajući obavezu realizacije četrnaest ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, implementacija preporuka iz Akcionog plana za Skupštinu Brčko distrikta BiH za unapređenje njene uloge u procesu EU integracija kao i obaveza usklađivanja zakonodavstva Brčko distrikta BiH sa pravnom stečevinom EU.

Komisija je iskazala punu podršku realizaciji mjera iz Plana prioriteta za parlamente u BiH za ubrzanje procesa evropskih integracija, te je preuzela obavezu da nakon potpisivanja ovog dokumenta na Konferenciji predsjedavajućih parlamenata u Mostaru, ona bude nosilac implementacije. Planom se želi doprinijeti blagovremenoj i učinkovitoj pripremi parlamenata u BiH za suočavanje s nadolazećim izazovima, a naročito u kontekstu dobijanja statusa zemlje kandidata i otvaranja pregovora, što je glavni cilj.

Pored navedenog Komisija je uputila i zahtjev prema odjeljenjima Vlade Brčko distrikta BiH za dostavu Informacije u vezi sa realizacijom projekata i potencijalnih projekata koji se finansiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava EU, a sve sa ciljem da se u slučaju potrebe obezbijede neophodna sredstva za sufinansiranje ovih projekata.

U maju ove godine Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko distrikta BiH je na Trećoj sjednici usvojila Okvirni program rada za period 2021-2024. čiji su prioritetni ciljevi: usklađivanje zakonodavstva Brčko distrikta sa pravom EU, realizacija preporuka iz Plana prioriteta za parlamente u BiH za ubrzanje procesa evropskih integracija, praćenje provođenja preporuka iz Akcionog plana za Skupštinu distrikta u cilju unapređenja uloge Skupštine u procesu EU integracija, kao i praćenje realizacije četrnaest ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU

Najava događaja u vezi sa Evropskom unijom u narednom tromjesjeću

17. jun 2021 – Drugi sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP) – domaćin je Zajednička komisija za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH

21-24. jun 2021 – Studijska posjeta Narodnoj skupštini Mađarske za osoblje Parlamenata u BiH koji rade na pitanjima vezano za evropske integracije

30. jun i 1. juli 2021 – Konferencija predsjedavajućih kantonalnih skupština koja će se održati u Neumu, na kojoj će predsjedavajući kantonalnih skupština formalno usvojiti i potpisati Zajednički akcioni plan za kantonalne skupštine i time potvrditi zajedničko nastojanje da aktivno učestvuju u procesu evropskih integracija Bosne i Hercegovine

tokom juna ili jula – Sedamnaesti sastanak Konferencije parlamentarnih odbora/komisija za evropske integracije zemalja obuhvaćenih procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP) – domaćin je Zajednička komisija za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH

1. juli – Onlajn sastanak predstavnika Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske sa predstavnicima lokalnih zajednica u Republici Srpskoj (politički zvaničnici, privrednici i organizacije civilnog društva) o mogućnostima korištenja predpristupnih fondova EU

tokom jula ili avgusta 2021 – Sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije Bosne i Hercegovine – domaćin je Zajednička komisija za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH

tokom oktobra 2021 – Novi Izvještaj Evropske komisije o napretku BiH na putu evropskih integracija

Leksikon termina Evropske unije

NAČELO SUPSIDIJARNOSTI

Načelo koje u zakonodavnim postupcima EU podrazumijeva da se zakonodavni akt donosi na nivou EU samo ako se cilj akta ne može na učinkovitiji način ostvariti donošenjem akta na nacionalnom ili lokalnom nivou. Načelo supsidijarnosti primjenjuje se u područjima podijeljenih nadležnosti između EU i država članica, gdje se prednost daje odlučivanju na nacionalnom nivou ispred odlučivanja na nivou EU. Unija djeluje samo ako ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dovoljno efikasno ostvariti na srednjem, regionalnom ili lokalnom nivou, nego se zbog obima ili učinka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na nivou Unije. Institucije EU koje izrađuju prijedlog zakonodavnog akta dužne su obrazložiti zašto je EU odlučila urediti pravne odnose u tom pitanju, odnosno zašto nije uređivanje ostavila državama članicama. Primjena načela supsidijarnosti uređena je Protokolom broj 2, koji je priložen uz Osnivačke ugovore.

NAČELO DODIJELJENIH OVLASTI

Načelo prema kojem EU ima samo ona ovlašćenja koje su joj države članice dodijelile Osnivačkim ugovorima. U skladu sa tim načelom, Unija smije djelovati samo u granicama dodijeljenih ovlašćenja radi postizanja ciljeva navedenih u Osnivačkim ugovorima. Ovlašćenja koje države članice nisu dodijelile Uniji ostaju u nadležnosti država članica.

NAČELO PROPORCIONALNOSTI

Načelo prema kojem institucije EU, kada uređuju neki pravni odnos iz područja podijeljenih nadležnosti, pri izboru sadržaja i oblika njegovog uređenja ne smiju prelaziti ono što je potrebno za ostvarenje cilja.

MEHANIZAM RANOG UPOZORAVANJA NAKRŠENJENAČELASUPSIDIJARNOSTI (eng. Early warning mechanism) –

Uvriježeni neformalni naziv za sistem u okviru kojeg nacionalni parlamenti sprovode provjeru poštovanja načela supsidijarnosti u prijedlozima zakonodavnih akata EU i upozoravaju na njegovo moguće kršenje. Mehanizam ranog upozoravanja uređen je Protokolom broj 2, a koji je priložen uz Osnivačke ugovore, kojim su nacionalnim parlamentima svake države članice dodijeljena dva glasa, a kod dvodomnih parlamenata raspoređuju se tako da svaki dom ima jedan glas. Svaki parlament ili parlamentarni dom ima, dakle, pravo donijeti obrazloženo mišljenje koje kod jednodomnih parlamenata vrijedi dva glasa, a kod dvodomnih jedan glas.

OBRAZLOŽENO MIŠLJENJE -
(eng. *Reasoned opinion*)

Akt kojim nacionalni parlamenti, odnosno njihovi domovi, utvrđuju kršenje načela supsidijarnosti, a dostavlja se predsjednicima Evropske komisije i Evropskog parlamenta te predsjedavajućem Vijeća.

